

Årsredovisning 2002

Vår levnadsstandard ökar, inredning i kök och våtutrymmen blir alltmer påkostad. Fler badrum och många vatteninstallationer ökar risken för läckage. Vattenskador svarar för en betydande del av försäkringsbolagens kostnader. Munters teknik – att avfukta istället för att riva och bygga nytt – innebär stora besparingar och minskat slöseri av byggmaterial. Tekniken har utvecklats till att bli en standardlösning för många försäkringsbolag.

Innehåll

4	Finansiell översikt
6	Aktien
8	VD har ordet
10	Verksamhetens inriktning
14	Region Europe
16	Region Americas
18	Region Asia
20	Personal
22	Kvalitet
23	Miljö
24	Ekonomisk översikt
24	Definitioner
26	Förvaltningsberättelse
31	Resultaträkning
32	Balansräkning
34	Kassaflödesanalys
35	Redovisningsprinciper och noter
44	Styrelse
45	Ledningsgrupp och revisorer
46	Revisionsberättelse

Munters – The Humidity Expert

Munters är världsledande inom fuktreglering med tjänster och produkter för vatten- och brandskadesanering samt avfuktning, befuktning och kylning av luft. Munters affärsidé är att vara ett globalt, service- och applikationsorienterat nischföretag för luftbehandling, från en bas inom avfuktning och befuktning. En större andel av försäljningen går till försäkrings-, livsmedels- samt AgHort-industrierna.

VIKTIGA HÄNDELSE R UNDER ÅRET

Finansiell utveckling

- Nettoomsättningen steg med 20 procent till 4 666 Mkr.
- Rörelseresultatet ökade med 16 procent till 465 Mkr.
- Service, det vill säga MCS och eftermarknad, svarade för 49 procent av koncernens omsättning.
- Det operativa nettokassaflödet ökade med 101 Mkr till 431 Mkr.
- Resultat per aktie ökade med 12 procent till 10,83 kr.
- Utdelning om 3,50 kr per aktie föreslås, en ökning med 17 procent.

Förvärv

- Polygon, det ledande norska brand- och vattenskadesaneringsföretaget, och två franchiseföretag.
- Brandsaneringsverksamheten inom tyska Svt, System- und Verfahrenstechnik.
- Amerikanska Glacier-Cor, en av de största tillverkarna av komponenter för evaporativ kylning.
- Aerotech, en ledande amerikansk leverantör av kylsystem till AgHort-industrin, Agriculture & Horticulture.

Utökad kapacitet

- Antalet servicedepåer ökade från 265 till 301 genom förvärv och nyetableringar.
- En ny anläggning för tillverkning av avfuktare, CELdek® och kylsystem till AgHort-industrin färdigställdes i Kina.
- Den italienska verksamheten expanderade kapaciteten för att möta efterfrågan av kylsystem till AgHort-industrin.
- I Australien, Thailand och Sydafrika byggdes befintliga produktionsanläggningar ut.

Några stora order

- Översvämningarna i Europa gav Munters stora order under andra halvåret, främst i Tyskland, Österrike och Tjeckien.
- Al Watania i Saudi Arabien, världens största kycklinguppfödare, placerade i november en stor beställning på CELdek®.
- I december placerade brittiska United Utilities en stor order på Munters BIOdek®-media för vattenrening.
- Sandvik Coromant beställde tre av Munters miljövänliga och ekonomiska klimatsystem DesiCool™ i december.
- Det danska rederiet DFDS A/S och det norska rederiet Havila Supply ASA beställde i november Munters SCR-katalysatorsystem för avgasrening.

Nya produkter och tjänster

- Servicetjänsterna inom brandskadesanering utvecklades främst genom strategiska förvärv.
- Nytt avfuktarprogram introducerades som kombinerar funktioner för avfuktning och kylning. Låg energiförbrukning gör att produkterna kan drivas med el, istället för som tidigare generations produkter med gas.
- MDry 150, portabla avfuktare för vattenskadesanering presenterades på marknaden.

Kommunikation

- Lansering av den uppgraderade webbplatsen: www.munters.com.
- En undersökning av företag noterade på Stockholmsbörsen gav Munters utmärkelse och medieuppmärksamhet för sitt arbete med Investor Relations och sin öppenhet gentemot kapitalmarknaden och media.

Finansiell översikt

Under de senaste åren har organisk tillväxt kompletterats med företagsförvärv. De förvärvade företagen kompletterar Munters verksamhet och stärker koncernens position. Den finansiella styrkan har trots förvärven bibehållits tack vare ett fortsatt förbättrat kassaflöde.

Nettoomsättning

Munters nettoomsättning har under de senaste tio åren ökat från 1 548 till 4 666 Mkr, vilket motsvarar en årlig tillväxt om 13 procent. De senaste fem åren har omsättningen ökat med i genomsnitt 19 procent per år och under denna period har verksamheter med en omsättning om 970 Mkr förvärvats. Under 2002 ökade omsättningen med 20 procent. Valutajusterad för nuvarande bolagsstruktur (med proformaredovisning av förvärvade enheter) uppgick tillväxten under året till 5 procent.

Orderingång

Orderingången har under de senaste tio åren ökat från 1 566 till 4 727 Mkr, vilket motsvarar en årlig tillväxt om 13 procent.

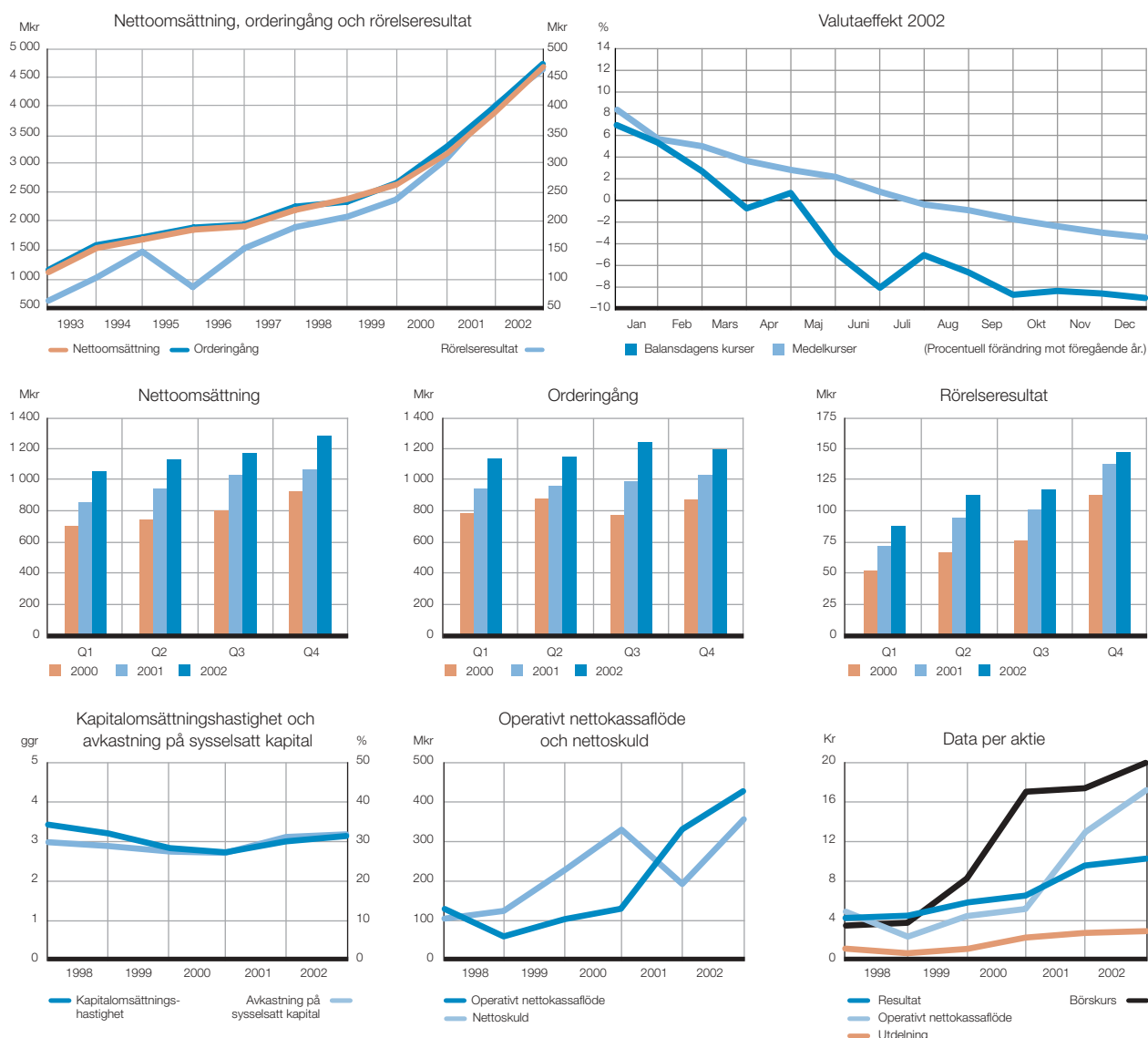
De senaste fem åren har orderingången ökat med i genomsnitt 19 procent per år och under år 2002 ökade orderingången med 20 procent. Valutajusterad för nuvarande bolagsstruktur uppgick tillväxten i orderingången till 5 procent.

Rörelseresultat

Rörelseresultatet har under de senaste tio åren ökat från 105 till 465 Mkr, vilket motsvarar en årlig tillväxt om 19 procent. De senaste fem åren har rörelseresultatet ökat i genomsnitt med 24 procent per år. Rörelseresultatet har således förbättrats i snabbare takt än nettoomsättningen. Rörelsemarginalen har under de senaste tio åren ökat från 6,8 till 10,0 procent, vilket motsvarar en årlig förbättring om 0,4 procentenheter. För 2002 uppgick rörelsemarginalen till 10,0 procent och exkluderas årets förvärv uppgick rörelsemarginalen för jämförbara enheter till 10,7 procent.

Kapitalomsättning, kassaflöde och finansiell ställning

Munters kapitalomsättningshastighet har under de senaste fem åren hållit sig kring 2,8 till 3,2 gånger och avkastningen på syssel-

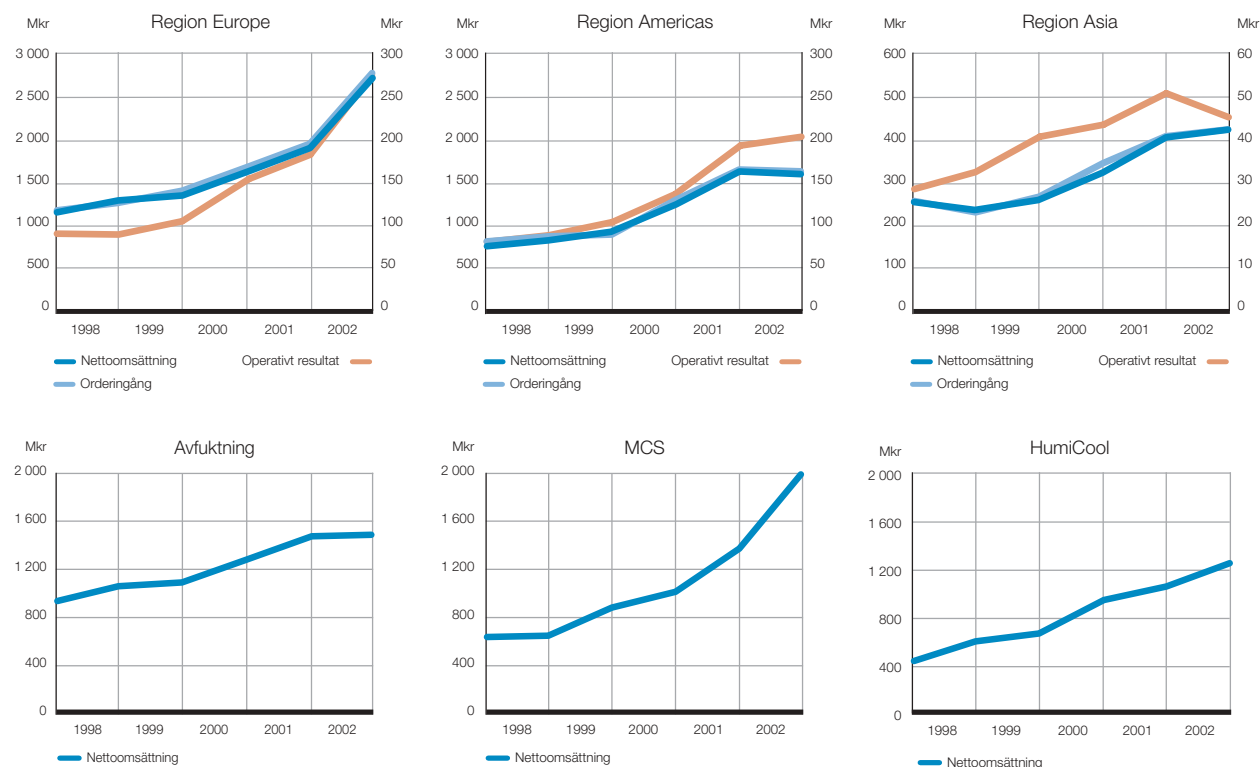
satt kapital har ökat från 28 till 32 procent främst genom en ökad omsättningshastighet på det operativa kapitalet, trots ökad goodwill med anledning av de förvärv som gjorts. Det operativa nettokassaflödet har kontinuerligt förbättrats under de senaste åren genom den ökade omsättningshastigheten på det operativa kapitalet. Detta har lett till att koncernens nettoskuld vid årsskiftet uppgick till endast 365 Mkr, trots de förvärv som gjorts under året och vid vilka köpeskillingar erlagts samt lån övertagits om sammanlagt 313 Mkr.

Nettoomsättning och operativt resultat per region

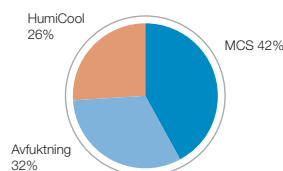
Under de senaste fem åren har nettoomsättningen i Region Europe ökat med i genomsnitt 19 procent, i Region Americas med 18 procent och i Region Asia med 17 procent. Det operativa resultatet har ökat mer än nettoomsättningen i Region Europe och Region Americas medan ökningstakten i Region Asia varit lägre. Under år 2002 uppgick den operativa marginalen till 10,1 procent i Region Europe, 13,0 procent i Region Americas samt 10,8 procent i Region Asia.

Nettoomsättning per produktområde

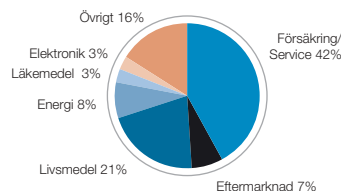
Under de senaste fem åren har Produktområde MCS haft den högsta tillväxten med en genomsnittlig årlig tillväxt om 29 procent, därefter HumiCool med en genomsnittlig tillväxt om 19 procent. Avfuktning har haft en genomsnittlig tillväxt om 10 procent. Förvärv har ökat tillväxten inom MCS och HumiCool. Även under 2002 har tillväxten varit högst inom MCS, förvärv exkluderat, och därefter inom HumiCool. Under år 2002 har MCS utvecklats till det största produktområdet inom Munters och omsättningen utgjorde 42 procent av Munters totala omsättning.

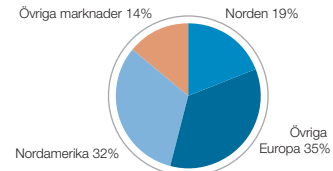
Omsättning per produktområde

Omsättning per kundsegment

Omsättning per geografisk marknad

Aktien

Munters aktie är noterad på Stockholmsbörsens O-lista sedan 21 oktober 1997 och på O-listans avdelning Attract 40 sedan 1 januari 2003. Per den 31 december 2002 uppgick börsvärdet i Munters till 4,7 miljarder kronor. Antalet aktier var 25 000 000 envar med det nominella beloppet 5,00 kronor. Varje enskild aktie berättigar till en röst. Alla aktier medför samma rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst.

Aktieägare

Vid årets slut hade Munters 5 492 ägare, jämfört med 4 288 året före. De tio största ägarna i Munters kontrollerar cirka 43 procent av kapital och röster. Andelen institutionellt svenskt ägande var omkring 50 procent av aktiekapitalet. Av kapitalet var omkring 40 procent utlandsägt.

Ägare	Antal aktier	Andel av kapital och röster, %
Robur fonder	2 058 691	8,2
Tredje AP-fonden	1 749 749	7,0
AMF Pension	1 387 500	5,6
SEB fonder	1 380 395	5,5
Nordea fonder	1 192 825	4,8
Fidelity fonder	824 625	3,3
Fjärde AP-fonden	611 380	2,5
AFA Försäkring	583 230	2,3
Skandia	572 200	2,3
SHB/SPP fonder	429 462	1,7
Summa 10 största ägare	10 790 057	43,2
Övriga	13 647 743	54,6
Munters eget innehav	562 200	2,2
Totalt	25 000 000	100,0

Aktiefördelning per 31 december 2002

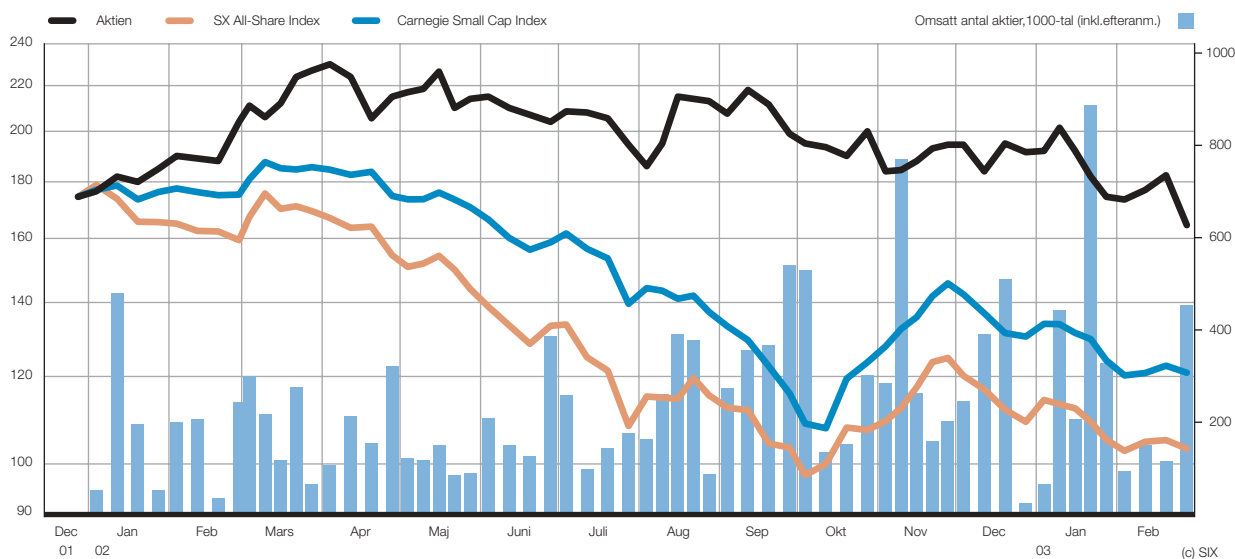
Aktieinnehav	Antal ägare	Antal aktier	Andel i %
1–500	4 343	928 591	3,7
501–5 000	916	1 323 987	5,3
5 001–50 000	138	2 527 416	10,1
50 001–	95	20 220 006	80,9
Summa	5 492	25 000 000	100,0

Totalavkastning

Vid årets slut noterades Munters aktie i 193,00 kronor, vilket är en ökning med 141 procent sedan noteringen i oktober 1997. Den årliga totalavkastningen¹ under perioden 1998 till 2002 uppgick till 25 procent. Den genomsnittliga procentuella förändringen för SIX Return Index var under samma period –1 procent. Därmed har en investering i Munters aktie givit 26 procentenheter bättre avkastning per år, jämfört med en genomsnittlig investering på Stockholmsbörsen. Munters resultat per aktie har sedan 31 december 1997 stigit från 4,18 kronor till 10,83 kronor, vilket innebär en årlig genomsnittlig tillväxt om 21 procent.

¹ Aktiens värdeutveckling inklusive återinvesterade utdelningar.

Aktiens utveckling

Kursutveckling och omsättning

Under verksamhetsåret 2002 omsattes 12,2 miljoner aktier, till ett sammanlagt värde av 2 443 Mkr. Det innebär att 50 procent av aktierna bytte ägare. Kursen stod under perioden som högst i 236,00 kronor 2002-04-04 och som

lägst i 173,00 kronor 2002-11-04. Aktien har under året stigit från 174,50 kronor till 193,00 kronor, en uppgång med 11 procent.

Utdelningspolicy

Styrelsens avsikt är att tillämpa en utdelningspolitik som innebär att utdelningsnivån anpassas till Munters resultatnivå, finansiella ställning och andra faktorer som styrelsen anser relevanta. Den årliga utdelningen ska motsvara cirka en tredjedel av koncernens genomsnittliga nettoresultat mätt över en period av flera år.

Utdelning

För räkenskapsåret 2002 föreslår styrelsen bolagsstämman en aktieutdelning om 3,50 kronor (3,00) per aktie, en ökning med 17 procent. Utdelningen motsvarar 32 procent av årets resultat.

Incitamentsprogram och återköp av aktier

Ledande befattningshavare erbjöds i maj 2002 att förvärva köpoptioner i Munters AB värderade till marknadsmässigt pris. Lösenperiod är 1 september 2005 till 31 mars 2006 med en lösenkurs om 315 kronor. Totalt tecknade 37 anställda 114 000 optioner motsvarande cirka 0,5 procent av aktiekapitalet. Munters har för att täcka åtagandena för samtliga utestående

optionsprogram återköpt motsvarande andel egna aktier för en snittkurs av 161 kronor per aktie. Totalt antal utestående optioner är 562 200 vilket motsvarar 2,2 procent av aktiekapitalet.

Utestående optioner till ledande befattningshavare

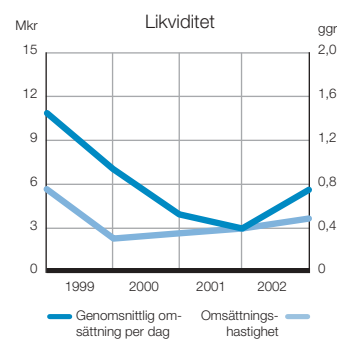
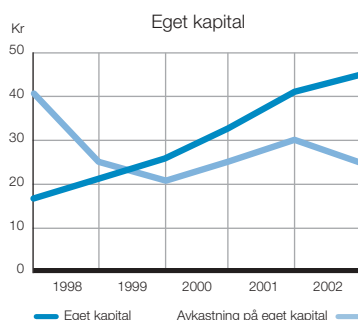
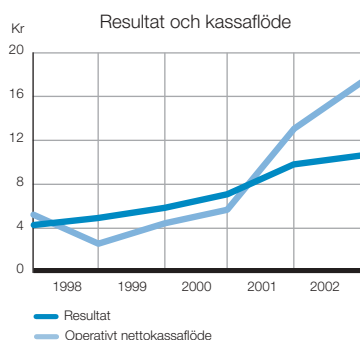
Antal optioner	Optionspremie, kr	Lösenpris, kr	Lösenperiod
202 700	25,20	145	3 jan–31 mars 2005
245 500	9,30	263	1 maj–29 okt 2004
114 000	25,60	315	1 sep 2005–31 mars 2006

Analytiker som kontinuerligt bevakar Munters

Firma & namn	Telefon
ABG Sundal Collier, Henrik Olsson	+44 (0)20 790 556 57
Alfred Berg, Peter Näslund	+46 (0)8 572 358 67
Carnegie, Gustav Heyman	+46 (0)8 676 88 00
Cazenove, Michael Yates	+44 (0)20 7512 80 51
Cheuvreux, Peter Karlsson	+46 (0)8 723 51 00
Danske Bank, Søren Samsøe	+45 (0)33 44 04 48
Enskilda Securities, Anders Eriksson	+46 (0)8 522 295 00
Handelsbanken Markets, Christer Beckard	+46 (0)8 701 31 21
Morgan Stanley Dean Witter, Daniel Cunliffe	+44 (0)20 742 587 00
JP Nordiska, Henrik Alveskog	+46 (0)8 791 48 69
Swedbank Markets, Mats Larsson	+46 (0)8 585 925 42

Nyckeltal för aktien	2002	2001	2000	1999	1998
Resultat, kr	10,83	9,69	7,40	5,78	4,95
Resultat efter utspädning, kr	10,80	9,67	7,40	5,78	4,95
Antal aktier i genomsnitt, miljoner	24,5	24,7	24,9	25,0	25,0
Antal aktier vid årets utgång, miljoner	24,4	24,6	24,8	25,0	25,0
Innehav av egna aktier, tusental	562	448	200	–	–
Operativt nettokassaflöde, kr	17,57	13,33	5,22	4,21	2,61
Eget kapital, kr	45,59	41,23	33,10	26,20	21,85
Utdelning, kr	3,50 ¹	3,00	2,30	1,80	1,50
Börskurs vid årets utgång, kr	193,00	174,50	171,00	102,00	69,00
Börsvärde vid årets utgång, Mkr	4 716	4 284	4 241	2 550	1 725
P/E-tal, ggr	17,8	18,0	23,1	17,6	13,9
Avkastning på eget kapital, %	25,0	26,1	25,0	24,1	25,2

¹ Enligt styrelsens förslag.

Lennart Evrell om 2002, strategin och framtiden

Munters fortsatte att växa under 2002, detta trots nedgångar inom flera av koncernens marknadsområden. Tillväxten är till stor del ett resultat av en konsekvent strategi med fokus på att expandera serviceverksamheten och att gå från att vara komponent- till att bli systemleverantör. Under 2002 ökade resultatet per aktie med 12 procent. Sedan börsintroduktionen 1997 har resultatet per aktie ökat med 21 procent per år.

Lennart Evrell, vad är huvuddragen i Munters strategi?

– Vi gjorde ett viktigt strategiskt val när vi bestämde oss för att successivt öka värdet i vårt erbjudande, det vi kallar integration framåt. Munters har sedan många år en världsledande position inom fuktreglering och som tillverkare av de nyckelkomponenter som vår service och våra produkter bygger på. Genom att i ökad utsträckning expandera serviceverksamheten och bygga system baserade på dessa komponenter, kan Munters uppnå högre tillväxt samtidigt som beroendet av mellanhänder minskar. Så har vi arbetat i en rad år och ett tidigt steg i den riktningen var när vi gick från att vara komponentleverantör till att leverera kompletta kylsystem inom AgHort-industrin.

För att nå våra strategiska mål snabbare har vi kompletterat vår organiska utveckling med förvärv. Den har på några år fört oss till att bli världens ledande leverantör av kylsystem till AgHort-industrin. AgHort är en förkortning av "Agriculture & Horticulture", det vill säga uppfödning av djur och odling av spannmål, blommor, frukt och grönsaker. Strategin har varit framgångsrik och vi ser stora möjligheter att göra motsvarande strategiska inbrytningar inom andra områden.

Under 2002 var den största förändringen att vi genomförde en liknande utveckling inom vår serviceverksamhet – MCS. Vi breddade vårt utbud från vattenskadesanering till att också omfatta brandskadesanering. Förändringen har varit på gång några år och årets företagsförvärv tillsammans med en fortsatt organisk tillväxt har stärkt vår marknadsposition.

Erbjudande	Komponenter	Produkter	System	Service
Affärslogik	Teknologi			Kunder
År	1970	1980	1990	2000

Munters strategiska utveckling

Vad har integrationen framåt fört med sig i år?

– Munters växer för närvarande snabbast inom serviceverksamheten, MCS. Genom köpet av norska Polygon, där vi tidigare var delägare, kan vi möta den nordiska försäkringsindustrins behov bättre. Polygon är den ledande leverantören av vatten-

och brandskadesanering i Norge. För Munters räkning innebär det en breddning av serviceutbudet – från vattenskadesanering till att nu även omfatta brandskador.

Vi har tagit motsvarande steg i Tyskland, där vi i juli slutförde förvärvet av Svt, System- und Verfahrenstechnik GmbH. Det breddar vårt utbud i Tyskland och gör Munters till en ännu mer attraktiv samarbetspartner till försäkringsindustrin.

Även satsningen på AgHort-industrin har gett goda resultat under 2002. Vi har sedan länge sökt alternativa lösningar för att öka våra andelar på den amerikanska marknaden och i juli förvärvades Aerotech Inc, en av de ledande leverantörerna av kylsystem för AgHort-industrin i USA. I och med det förvärvet är vi nu den största leverantören i världen av sådana kylsystem.

Vad driver Munters tillväxt för närvarande?

– Som jag nämnde har vår serviceverksamhet den snabbaste tillväxten just nu. MCS har utvecklats fantastiskt bra, både genom organisk tillväxt och genom förvärv. I Europa har vi under 2002 nästan fördubblat MCS-verksamheten som nu står för 59 procent av hela den europeiska omsättningen. Vår metod att avfukta istället för att riva ut och bygga nytt efter vatten- och brandskador bidrar till att spara stora belopp för försäkringsbolagen. Munters metod har blivit något av en industriell standard i många länder.

HumiCool har vuxit starkt tidigare.

Hur ser det ut framöver?

– HumiCool har inom många områden haft en bra tillväxt även i år. Samtidigt har vi haft en mycket dramatisk nedgång av leveranser av förkylare till gasturbiner. Marknaden har mer eller mindre kollapsat till följd av lågkonjunktur, avregleringen av den amerikanska energimarknaden och Enrons skandalen. Jag är trots detta optimistisk vad gäller HumiCools framtid. Evaporativ kylning är en fantastisk teknik där vi har en väldigt stark marknadsposition. Att kyla luft genom att tillsätta vatten är miljövänligt, billigt och energisnålt. AgHort-industrin är och kommer att förbli mycket viktig för oss. Men andra områden kommer också att bli intressanta, till exempel kylsystem för industrilokaler.

Hur ser du på framtiden för Avfuktning?

– Inom Avfuktning finns en stor potential bland annat inom livsmedelssektorn. Jag tror att vi kommer att bli en leverantör av lösningar för förbättrad hygien, produktivitet och kvalitet i en allt mer global livsmedelsindustri. Vi har utvecklat en ny generation avfuktare som kombinerar funktioner för avfuktning och kylning. De nya produkterna har betydligt lägre energiförbrukning än tidigare vilket gör det möjligt att använda el istället för gas som energikälla. Det gör att vi nu också kan vända oss till kunder som saknar gasförsörjning vilket ökar marknadspotentialen avsevärt.

Hur har konjunkturen påverkat Munters?

– Konjunkturen har haft en negativ påverkan på produkterna vi säljer till halvledarindustrin. Sedan måste man också acceptera att de flesta områden, även om de är relativt konjunkturberoende, har en något svagare efterfrågan under rådande förutsättningar. År 2001 var mycket speciellt för Munters och präglades till stor del av katastrofinsatser på grund av orkanen Allison i USA och händelserna kring terrorattackerna den 11 september. Detta sammanföll i tiden med stora leveranser till halvledarindustrin och tillverkare av gasturbiner. Efterfrågan inom dessa områden har under 2002 varit avsevärt lägre och dessutom var valutautvecklingen ogynnsam. Under året var valutaeffekten på omsättningen minus 4 procent.

Kan du sammanfatta det positiva och det negativa?

– Det finns två sätt att se på Munters 2002. Man kan välja att vara besviken på den låga organiska tillväxten – som till största delen speglar en jämförelse med ett mycket starkt år 2001 med flera ovanliga och för vår omsättning positiva händelser. Men man kan också vända på resonemanget. Med hjälp av viktiga strategiska förvärv och stark tillväxt inom många områden samt en god marginalutveckling har vi kunnat leverera ett bra resultat jämfört med föregående år trots motgångarna vad gäller konjunktur och valutautveckling.

Vilka krav ställer utvecklingen på organisationen?

– En stark tillväxt ställer stora krav på organisationen. Vi lägger stor vikt vid att sprida och dra nytta av framgångsrika exempel i hela koncernen. Det kontinuerliga förbättringsarbetet handlar förstås mycket om att höja servicedepåernas produktivitet och att förbättra produkternas prestanda och kvalitet, men till stor del även om att bli skickligare på att möta kundernas behov i varje situation. Vår strategi bygger som sagt på att skapa tillväxt. Därför ger vi det arbetet stort utrymme i form av ledarskapsutbildningar, nya rutiner och utveckling av koncernens struktur.

Vi har en stark organisation och jag är tacksam över alla de fina individuella prestationer som bidragit till de senaste årens framsteg.

Stockholm i mars 2003

Lennart Evrell

KONCERNCHEF

Verksamhetens inriktning

Munters är världsledande inom fuktreglering. Koncernen erbjuder produkter och tjänster för vatten- och brandskadesanering, avfuktning, befuktning samt kylning. Koncernen fokuserar på marknadssegment där Munters ska kunna skapa starka globala positioner. Munters tillväxt kommer till stor del från det kundnära arbetet med nya applikationer samt en allt större del system- och servicelösningar. Genom att successivt bredda utbudet och integrera framåt tar Munters en större del av värdekedjan inom de valda nischerna samtidigt som marknadspotentialen ökar.

Med Munters nuvarande segmentering av världsmarknaden arbetar koncernen på en marknad som uppgår till cirka 25 miljarder kronor per år. Marknaden domineras av Munters och ett antal amerikanska, europeiska och japanska företag. Munters omsättning har ökat kontinuerligt sedan 1994 och koncernen har globala marknadsandelar om 50 procent inom flera segment.

Munters har idag egen verksamhet i 27 länder. Genom integration framåt, att bredda serviceutbudet och att sälja produkter med fler funktioner och därmed öka värdeinnehållet, kan Munters fortlöpande öka sin globala marknadspotential. Med hjälp av den strategin kan Munters definiera om eller bredda en vald nisch och öppna för nya affärer inom angränsande områden, vilket ger utrymme för fortsatt tillväxt. Cirka 75 procent av Munters kunder verkar inom relativt konjunkturoberoende områden. De viktigaste kundsegmenten finns inom försäkrings-, livsmedels- och läkemedelsindustrierna.

Affärsidé

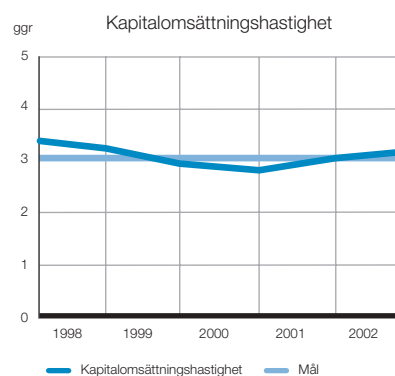
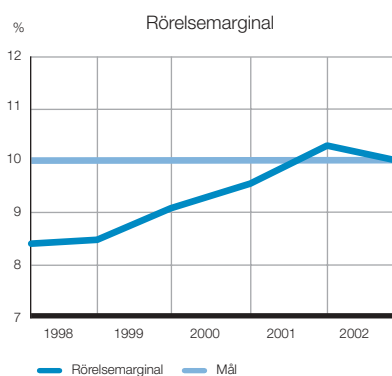
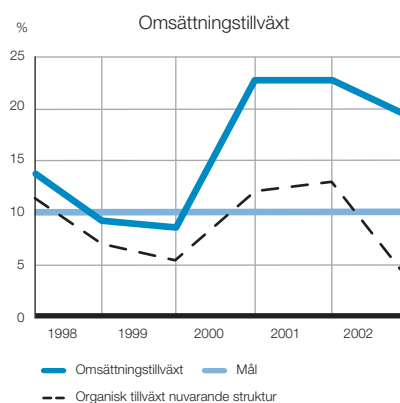
Munters affärsidé är att vara ett globalt, service- och applikationsorienterat nischföretag för luftbehandling, från en bas inom avfuktning och befuktning.

Finansiella mål

Koncernens mål över en konjunkturcykel:

- omsättningstillväxt över 10 procent per år
- rörelsemarginal över 10 procent
- kapitalomsättningshastighet över 3 gånger.

Varje Region, Division och Business Unit har individuella mål för dessa nyckeltal, anpassat efter deras egna förutsättningar.

Munters nettoomsättning ökade med 20 procent under 2002. Munters mål är att ha en tillväxt som överstiger 10 procent per år. Detta mål har infriats under de senaste tre åren. Tillväxten för nuvarande bolagsstruktur var 5 procent under 2002. Målet för rörelsemarginalen är 10 procent. Under 2001 och 2002 har detta mål uppfyllts. Under 2002 har rörelsemarginalen påverkats

negativt av de förvärv som gjorts eftersom de haft en lägre marginal än koncernen som helhet. Munters har som mål att kapitalomsättningshastigheten ska överstiga 3 gånger. Detta mål har infriats under tre av de senaste fem åren. Under 2002 uppgick kapitalomsättningshastigheten till 3,1 gånger.

Operativa mål

I det operativa arbetet fokuserar Munters ledning på att nå följande mål på medellång sikt:

- koncernens produkter och tjänster ska till stor del bygga på globala produktplattformar
- mer än hälften av intäkterna ska komma från slutkunder
- service – MCS och eftermarknad – ska svara för hälften av koncernens omsättning
- koncernen ska ha integrerade IT-system som underlättar snabb kommunikation och informationsöverföring, effektiv styrning och korta ledtider
- koncernen ska erbjuda globala utbildningsprogram som leder till motiverade och kompetenta medarbetare samt till att göra Munters till en attraktiv arbetsgivare.

Strategi

Koncernens strategi för att nå målen kan sammanfattas i följande punkter:

- fokusera på kunder med underliggande tillväxt och måttligt konjunkturoberoende
- öka värdeinnehåll och distribution till slutkunder – integration framåt
- repetera framgångsrika installationer
- expandera serviceverksamheterna
- öppna nya geografiska marknader.

Val av nischer

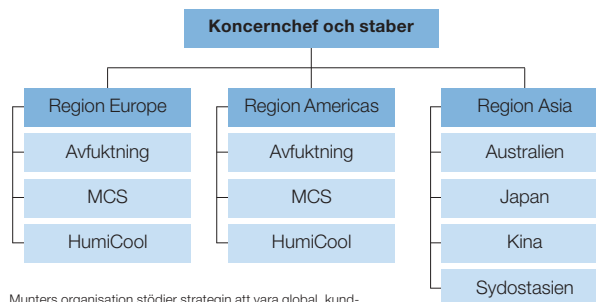
Munters tillväxtstrategi bygger på en fokusering på väl valda marknadsnicher som uppfyller följande kriterier:

- marknadspotential över 500 miljoner kronor per år
- underliggande tillväxt
- konjunkturoberoende
- globala kunder
- möjlighet till god marginal
- leda till låg kapitalbindning
- bidra med serviceverksamhet.

Möjligheter

Munters skapar till stor del sin egen tillväxt. Omkring 50 procent av Munters årliga tillväxt genereras av nya produkter, applikationer och tjänster.

Försäkringsindustrin, som svarar för 42 procent av koncernens omsättning, sparar stora kostnader genom att utnyttja Munters teknik. Den potentiella marknaden är stor. Munters expansion inom brandskadesanering ökar denna ytterligare. Munters kan komma att spela en viktig roll inom livsmedelsindustrin för att skapa kontrollerade klimat i tillverkning och

Munters organisation stödjer strategin att vara global, kundorienterad och högt specialiserad. Utanför de viktigaste marknaderna samarbetar Munters med strategiska partners vad avser marknadsföring och försäljning.

distribution. Därigenom ökas hållbarhet, kvalitet och produktivitet samtidigt som bakterietillväxt minskar. Evaporativ kylning är både energisnålt och miljövänligt. Många potentiella segment som i dag inte använder tekniken kan utvecklas.

Risker

Munters expansion inom MCS ökar exponeringen mot försäkringsindustrin. Ändrade försäkringsprodukter och finansiella problem inom försäkringsindustrin skulle kunna utgöra ett hot för Munters. Vidare kan framgångar för alternativa tekniker komma att utgöra en risk.

Företag som idag är verksamma inom luftbehandling kan i större utsträckning börja att konkurrera inom Munters nischer.

Styrkor och svagheter

Munters främsta styrka är ett unikt applikations- och servicekunnande inom fuktreglering i en egen global organisation med stark entreprenörsanda. Svagheten är en småskalig verksamhet som leder till höga indirekta kostnader. Styrkor och svagheter för Munters tre produktområden relativt konkurrenterna, beskrivs under respektive produktområde nedan.

Koncernstruktur

Verksamheten är indelad i tre geografiska regioner: Europe, Americas och Asia. Inom varje region är verksamheten indelad i divisionerna Avfuktning, MCS och HumiCool. Arbetet är ofta projektorienterat med omfattande samarbete mellan regioner och divisioner inom försäljning, produktion och produktutveckling. Varje del av organisationen kan dra nytta av erfarenheter och kompetens från andra enheter.

Produktområde Avfuktning

Inom produktområde Avfuktning erbjuder Munters produkter och lösningar för att styra luftfuktighet och inomhusklimat. Tillverknings- och lagringsprocesser blir effektivare och produktkvalitet, hållbarhet och hygien förbättras. Produkterna anpassas till olika klimattyper och används för flera ändamål inom tillverkning och distribution. Koncernens avfuktare och system för avfuktning gör att kunderna minskar risken för problem med rost, mögel, frost och dålig hygien.

Avfuktning bearbetar en marknad med en potential motsvarande 3 miljarder kronor per år. De prioriterade marknadssegmenten inom Avfuktning är livsmedelsindustrin och läkemedelsindustrin. Produkterna används också för lagring, inom elektronik- och halvledarindustrin och vid industriell ytbehandling samt i försvarsanläggningar. Munters är ett starkt globalt varumärke och de flesta av världens ledande företag inom dessa segment är kunder till Munters. Några exempel på kunder är Wal-Mart, Pfizer, Nestlé och Fujifilm. Konkurrenten utgörs ofta av lokala företag.

Munters är den ledande tillverkaren av sorptionsrotorer och har en bred produktportfölj inom Avfuktning. Ett starkt varumärke, lång marknadsnärvaro, global marknadsorganisation med ledande applikationskunnskap och service är andra styrkor.

Höga indirekta kostnader för att skapa marknadstillväxt, ett ostrukturerat produktsortiment samt många små organisatoriska enheter kan anses vara produktområdets svagheter.

Produktutveckling inom Avfuktning fokuseras på att anpassa produkterna till valda applikationer, förbättra möjligheterna att lösa kundernas olika behov samt höja prestanda och produktkvalitet.

Produktområde MCS – Moisture Control Services

MCS erbjuder tjänster för vatten- och brandskadesanering och för temporär klimatkontroll. MCS servicekoncept bygger på att avfukta istället för att bygga om efter vatten- och brandskador, vilket i ökad omfattning blivit en industriell standard inom området. MCS har fler än 300 depåer i 20 länder med tillgänglighet dygnet runt, året om.

MCS bearbetar en marknad med en potential motsvarande cirka 18 miljarder kronor per år. Prioriterade marknadssegment inom MCS är vatten- och brandskadesanering. MCS erbjuder även metoder för att förkorta och förbättra byggprocesser.

MCS har målet att vara ”Preferred Service Provider” hos sina nyckelkunder, främst försäkringsbolag. Några exempel på dessa är Norwich Union, If, Zurich och FM Global. Några av Munters globala konkurrenter inom området är Belfor och ISS Damage Control.

MCS är kvalitets- och teknikledande med ett starkt varumärke och med ett komplett serviceerbjudande. En bred lokal närvaro på geografiskt spridda marknader ger styrka. Produktområdets svagheter utgörs av volatila intäkter och en relativt fast kostnadsstruktur, samt låga inträdesbarriärer för konkurrenter.

Affärskonceptet bygger på lokal närvaro genom depåer som arbetar med delegerat lönsamhetsansvar och entreprenörskap inom fastställda ramar. Närheten till kunder och minimering av insatstider är avgörande för att begränsa skadorna. Utvecklingsarbetet inom MCS syftar till att bredda och öka flexibiliteten av koncernens produkt- och tjänsteutbud för att möta kundernas varierande behov.

Produktområde HumiCool

HumiCool erbjuder produkter och lösningar som skapar ett kontrollerat inomhusklimat. I varma klimat efterfrågas kyla och i kalla och torra klimat efterfrågas befuktning. Tekniken är miljövänlig och bygger på evaporativ kylning och befuktning. HumiCool erbjuder också produkter för droppavskiljning och vattenrening.

HumiCool bearbetar en marknad med en potential motsvarande cirka 4 miljarder kronor per år.

Prioriterade marknadssegment inom HumiCool är AgHort-industrin, luftbehandlingsindustrin och kraftverk. Några exempel på kunder är Big Dutchman, United Utilities, AdobeAir och General Electric. Konkurrenterna är lokala aktörer med småskalig produktion.

Munters har höga marknadsandelar inom valda segment. Produktområdet kännetecknas av starka varumärken, tekniskt försprång och brett applikationskunnskap.

Svagheter kan anses bestå i de många små organisatoriska enheterna och beroendet av ett fåtal OEM-kunder.

HumiCool säljer både komponenter och helhetslösningar. En av nyckelprodukterna är CELdek® som ingår i evaporativa kylsystem. När varm och torr luft passerar genom den våta CELdek®-ytan avdunstar vattnet och luften blir svalare och fuktigare. DesiCool™ är namnet på kompletta och miljövänliga klimatanläggningar som genom en kombination av Munters olika tekniker skapar kyla utan att använda freoner.

Munters droppavskiljare renar luft, ånga och gas från miljöfarliga ämnen vid olika industriella processer. Det största användningsområdet är att rena utsläppen från koleldade kraftverk. Rökgasen sprayas med vatten som innehåller kemikalier vilka tar upp föroreningarna. Munters droppavskiljare separerar sedan vattendropparna där föroreningarna fastnat. BIOdek® ingår som en nyckelkomponent för biologisk rening av avloppsvatten i vattenreningsverk. Microorganismer bildas på BIOdek®-mediet. Dessa bryter ned föroreningarna.

50-tal Att skapa kyla med hjälp av värme, resulterar i det så kallade DesiCool™-projektet, rotor för avfuktning och värmeväxling och strukturer för befuktning/kylning.

60-tal Munters etablerar sig i Fort Myers i USA med produkter för evaporativ kylning och skriver licensavtal för tillverkning av avfuktare i Amesbury i USA.

70-tal Uppbyggnad av internationellt nätverk. Fokusering på energibesparande applikationer.

1920–1959

Carl Munters **1897–1989** Innovatör och entreprenör.

1923 Carl Munters uppfinner tillsammans med Baltzar von Platen den första kylapparaten utan rörliga delar. Electrolux blir det företag som får utnyttja uppfinnningen. De använder marknadsorganisationen i världen för sina dammsugare till att även sälja kylskåp. Under sin livstid registrerar Carl Munters mer än 1 000 patent.

1955 Handelsbolaget Carl Munters & Co bildas.

1958 Genombrott för avfuktare. Det svenska försvaret vill decentralisera sina mobiliseringsförråd och beställer 200 avfuktare. Förrådsuppbyggnaden fortsätter genom åren och försvarsmakterna världen över börjar använda avfuktare i stor skala.

1960

1964 Lansering av M100 som är den avfuktare som sålts i flest antal genom tiderna.

1968 MCS utvecklas till en separat affärsverksamhet.

1970

1973 Oljekrisen ställer plötsligt stora krav på energibesparing. Företaget står inför en helt ny marknadspotential.

1974 Incentive AB tar över Munters.

1976 Genombrottsorder till Agfa på avfuktningstrutning för filmproduktion.

Serviceverksamhet

Ett av de övergripande målen som Munters strävat efter de senaste åren är att serviceerbjudandet – MCS och eftermarknaden – ska svara för minst hälften av koncernens omsättning. Serviceverksamheternas andel av den totala omsättningen har under den senaste femårsperioden ökat från 35 procent för att under 2002 svara för 49 procent. Den starka utvecklingen har flera orsaker. Bland annat har Munters breddat serviceutbudet till att inkludera brandskadesanering, vilket ökar marknadspotentialen.

Expansionen av serviceverksamheterna innebär att förmågan att lösa kundernas behov blir allt viktigare. Utbildning av chefer och andra nyckelpersoner, kunskapsöverföring av framgångsrika metoder och IT-system är högt prioriterade områden inom Munters.

Produktionskoncept och produktveckling

- **Modulära produktplattformar.** Genom att arbeta med modulära produktplattformar som kan kombineras till helhetslösningar möter Munters kundernas ökade krav på specialanpassade lösningar för olika behov samtidigt som skalfördelar unyttnas.
- **Lokal tillverkning.** Många av Munters produkter är skrymmande och dyra att transportera över stora avstånd. På grund av detta har Munters valt att ha lokal tillverkning i 13 länder, vilket skapar både konkurrensfördelar och god anpassningsförmåga till lokala förutsättningar. Lokal tillverkning leder också till att kostnader och intäkter till stor del ligger i samma valutor, vilket ger stabilitet vid valutafluktuationer.
- **Låg kapitalbindning och flexibel produktion.** En stor del av produktionen sker hos underleverantörer. Förutom att det leder till en låg kapitalbindning medför det även en produktionsmässig flexibilitet vid volymförändringar.
- **Prestanda.** Tillverkning av kärnkomponenter och slutmontering sker hos Munters för att säkerställa hög kvalitet och god prestanda i slutprodukterna. Munters utvecklingsarbete bygger på en kontinuerlig prestandahöjning i kombination med en effektivare IT-hantering i produktutvecklings-, produktions- och försäljningsprocesserna.

Marknadstrender och drivkrafter

- **Avfukta istället för att bygga om efter vattenskador.** Vattenskador svarar för en betydande del av försäkringsbolagens kostnader. Munters teknik innebär att avfukta i stället för att riva skadade golv och väggar och därefter bygga nytt. Tekniken innebär stora kostnadsbesparingar och minskat slöseri av byggnadsmaterial. Munters är med sin stora geografiska spridning en idealisk samarbetspartner till de allt större och färre försäkringsbolagen. Munters är teknikledande och erbjuder hög kvalitet, stor tillgänglighet och snabb service.
- **Produktivitet och kvalitet.** De flesta branscher påverkas av den rådande globaliseringstrenden. För att säkerställa en hög produktkvalitet måste tillverkningen ske i produktionsmiljöer som är identiska trots att fabriker ligger i olika klimatzoner. Detta ger Munters möjligheter att leverera system för att skapa rätt luftfuktighet och temperatur för tillverkning på olika platser i världen.
- **Krav på bättre inomhusluft.** Ökad energibesparing leder i många fall till försämrad ventilation. Det har i sin tur lett till ökande mögelproblem, fuktskador och problem med allergier. Munters minskar dessa problem dels genom MCS-verksamheten när problemen redan uppstått, och dels med fast installerade aggregat för att förhindra att problemen uppstår.
- **Miljö och energi.** Munters strävar efter att ständigt minska resursförbrukningen i sina applikationer och i de flesta fall leder användning av Munters lösningar till lägre energiförbrukning och minskat resursslöseri än alternativa lösningar. Flera produkter används för att minska utsläpp av skadliga ämnen. Stigande energipriser och ökande miljömedvetande för med sig en ökande efterfrågan på miljövänliga och energisnåla produkter och produktionsprocesser.
- **Hygien.** Hygien blir ett allt viktigare konkurrensmedel för många företag inom livsmedelsindustrin. Rätt luftfuktighet hämmar bakterietillväxten, minskar risken för förgiftning och gör att hållbarheten på matvarorna blir bättre. Dessutom bibehålls utseende, smak och konsistens. Munters har lösningar för samtliga led i livsmedelsindustrin, från tillverkning och transport till lager och butik.

80-tal Bred internationell expansion. Genom förvärv av agenter tar det moderna Munters form. MCS-verksamheten byggs ut i flera av de länder där Munters finns etablerat.

90-tal Fokusering på lönsam tillväxt. Miljöfrågorna blir allt viktigare vilket skapar förutsättningar för HumiCools produkter. Munters fokuserar på produkter snarare än kärnkomponenter.

2000-tal Ökad satsning på MCS med flera stora förvärv. Integration framåt – från komponentleverantör till leverantör av hela system till slutanvändare.

1987 Etablering av Munters i Japan.

1988 Munters förvärvar en unik svensk luftreningsteknik. Produkten Zeol vidareutvecklas med Munters rotorteknik och arbetar för en förbättrad miljö genom att reducera utsläppen av lösningsmedel från olika industriella tillverkningsprocesser.

1989 En ny fabrik invigs i Tobo, i Sverige, som gör det möjligt att kostnadseffektivt tillverka helt nya rotoror med unika egenskaper för olika tillämpningar.

1992 En ny fabrik byggs i San Antonio för att koncentrera avfuktningssapplikationer, bland annat till supermarkets och ishallar.

1997 Munters introduceras på Stockholmsbörsen.

1999 Munters förvärvar det italienska företaget Euroemme. Munters erbjuder nu kompletta kylsystem för den snabbt expanderande AgHort-industrin.

2000 Munters etablerar försäljningsverksamhet i Thailand och Korea. I Thailand startas även en CELdek®-fabrik.

2001 Efter de tragiska händelserna den 11 september i USA får Munters stora order. Efterverkningarna från stormen Allison i USA blir till ett av de största projekten i Munters MCS historia.

2002 Förvärven av norska Polygon och tyska Svt breddar serviceutbudet inom MCS till att även omfatta brandskador. Munters positionerar sig som den ledande globala leverantören av kylsystem genom förvärvet av amerikanska Aerotech.

Region Europe

Region Europe har vuxit kraftigt under 2002. Orderingången ökade under året med 40 procent, nettoomsättningen med 40 procent och det operativa resultatet med 51 procent. Division MCS har haft en mycket stark utveckling och genomfört flera viktiga förvärv. Inom Avfuktning har resultatutvecklingen varit god. HumiCool har sammantaget haft en stabil utveckling trots relativt kraftiga inbördes variationer mellan olika områden.

Regionen i korthet

Munters är teknikledande på den europeiska marknaden med ett sedan länge väl inarbetat varumärke och en stor kundbas. Regionens största verksamheter finns i Tyskland, Norge, Sverige, Storbritannien, Finland och Frankrike.

Inom MCS är den största verksamheten vattenskadesanering men årets genomförda företagsförvärv har väsentligt ökat andelen brandskadesanering. En stor del av omsättningen kommer från försäkringsindustrin för att sanera efter vatten- och brandskador i privata hushåll, kommersiella lokaler och industrifastigheter. I Europa pågår en strukturförändring där de allt färre och större försäkringsbolagen efterfrågar effektiv vattenskadesanering från stora och internationella leverantörer med bred marknadstäckning. En utveckling som gynnar Munters.

Munters lösningar som återfinns i tillverknings- och distributionsleden, inom till exempel livsmedels- och läkemedelsindustrierna, fortsätter att utvecklas väl. Andra viktiga områden är avfuktning för att ge en kontrollerad lagringsmiljö för arkiv och museer samt för förvaring av militär utrustning.

Inom HumiCool ligger tyngdpunkten på produkter och system för kylning inom AgHort-industrin samt produkter och system som skapar rätt inomhusklimat i kontorsfastigheter. Munters erbjuder även komponenter för rening av avloppsvatten samt droppavskiljning som renar luft, ånga eller gas från miljöfarliga ämnen inom kraftindustrin.

De senaste årens satsning på att utvecklas från att vara en komponentleverantör till att bli en leverantör av kylsystem för AgHort-industrin har slagit väl ut. Munters Euroemme som förvärvades 1999 har successivt expanderat för att möta den starka efterfrågan. Region Europe har 2 156 anställda och består av Europa, Afrika och Mellanöstern. Regionen har säljverksamhet genom dotterbolag i 15 länder. Det finns 260 servicedepåer i regionen. Tillverkning sker i Storbritannien, Tyskland, Sverige, Italien och Sydafrika.

Utveckling under året

Utvecklingen inom Region Europe har varit stark under 2002, särskilt i norra Europa. Den främsta anledningen är en strategiförskjutning och produktbreddning inom MCS, där Munters gjort viktiga förvärv i Norge och Tyskland. Förvärven stärker Munters positioner inom vatten- och brandskadesanering i Europa.

I januari förvärvades det norska och tidigare delägda företaget Polygon AS med MCS-verksamhet i Norge och Danmark. Polygon är den ledande leverantören av vatten- och brandskadesanering till den norska försäkringsindustrin med ett stort nätverk av franchisetagare, varav två förvärvades av Polygon senare under året: Alfa Service Senter AS köptes i maj och Polygon Kristiansand AS i september. Antalet anställda i dessa tre företag var vid förvärvstidpunkten 327 personer och den årliga omsättningen 485 Mkr.

I juli förvärvade Munters verksamheten för brandskadesanering inom den tyska företagsgruppen Svt (System- und Verfahrenstechnik GmbH). Verksamheten hade en nettoomsättning på 180 Mkr och 65 anställda. Köpet gav snabbt synergier. Svt:s erfarna projektledning i kombination med Munters kompetens och utrustning åstadkom ett slagkraftigt kunderbjudande i samband med de stora översvämningarna i Europa.

En ny portabel avfuktare för vattenskadesanering lanserades på marknaden under året.

Al Watania i Saudiarabien är världens största kycklinguppfödare och har omvandlat obrukbara ökenarealer till viktiga områden för livsmedelsförsörjning med hjälp av Munters teknik. Al Watania, som är en av Munters återkommande kunder, använder evaporativa kylsystem i många av sina cirka 1 400 kycklinghus och beställde under året ytterligare utrustning från Munters.

Under året fick Munters stora order på system för avgasrening för fartyg. Beställare var det danska rederiet DFDS A/S och det norska rederiet Havila Supply ASA. Munters erhöll en viktig order på BIOdek® från United Utilities för att rena avloppsvatten i nordvästra England. Sandvik beställde klimat-anläggningar av modellen DesiCool®.

Vid släckningsarbetet vid en brandskada orsakar vattnet ofta större skada än själva elden. Dygnet runt finns Munters tillgänglig för att rycka ut vid vatten- och brandskador. De första timmarna är avgörande för att minimera skador som korrosion och mögel.

Division Avfuktning har under året åstadkommit produktivitets- och kvalitetsförbättringar till följd av det interna förbättringsarbete som pågått sedan flera år. Efterfrågan inom livsmedels- och läkemedelsindustrierna, där Munters erbjuder lösningar från tillverkning till distribution och lagring, har varit god. Andra områden har haft en svag utveckling och divisionen har haft en otillfredsställande tillväxt.

Division MCS har haft en god utveckling under året. Efterfrågan ökade under hösten till följd av efterverkningarna av översvämningarna i Europa som gav en omsättning om 78 miljoner kronor. Stor vikt har lagts vid att införa en standardisering i organisation, arbetsmetoder och IT-support. Samtidigt har MCS tagit fram en så kallad District Manager Handbook som gör att alla depåer har samma upplägg för att hantera vatten- och brandskador. I samband med detta har omfattande utbildningsinsatser genomförts.

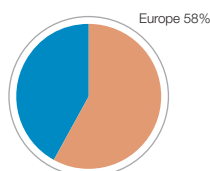
Division HumiCool har expanderat produktionskapaciteten i Italien och fortsatt att öka försäljningen av kylsystem till AgHort-industrin. Droppavskiljning och komponenter för luftkonditioneringssystem har haft en stark utveckling under året medan DesiCool®, förkylare till gasturbiner och vattenverksamheten haft ett svagt år. Tidigare gjorda förvärv har fortsatt att utvecklas väl. Orderingång, omsättning och operativt resultat har ökat under året.

Region Europe kommer att fokusera på fortsatt expansion av MCS-verksamheten. Vidare sätts hög prioritet på att skapa tillväxt inom Avfuktning, som inte haft en tillfredsställande tillväxt under året. Inom HumiCool finns en stor potential vid sidan av kylsystem för AgHort-industrin, till exempel kylsystem till industrilokaler. Region Europe lägger fortsatt stor vikt på omfattande utbildningsinsatser och implementering av gemensamma informations- och IT-system.

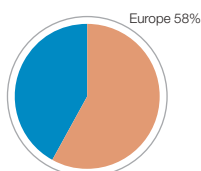
Regionens tre största segment

Segment	Produkt/tjänst
Försäkring/Vatten	Vattenskadesanering
Försäkring/Brand	Brandskadesanering
Livsmedel/AgHort	Evaporativa kylsystem, avfuktning

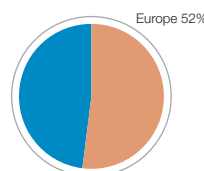
Andel av koncernens
orderingång

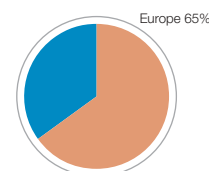
Andel av koncernens
omsättning

Andel av koncernens
resultat

Andel av koncernens
medarbetare

Region Americas

Verksamheten utvecklades väl under året om hänsyn tas till svag konjunktur och ett föregående år med svårslagna jämförelsetal. Orderingången omräknad i svenska kronor minskade med 1 procent, nettoomsättningen med 1 procent medan det operativa resultatet ökade med 4 procent. Inom division Avfuktning har utvecklingen varit positiv med bland annat lansering av ett nytt produktprogram med stor potential. MCS nådde inte förra årets försäljningsnivåer, som innehöll mycket stora uppdrag i anslutning till orkanen Allison och terrorattackerna den 11 september mot Pentagon och World Trade Center. HumiCool har visat positiv utveckling och två strategiska förvärv genomfördes, Aerotech och Glacier-Cor.

Regionen i korthet

Munters kunder är relativt konjunkturoberoende, men den senaste tidens kraftiga nedgång inom halvledarindustrin och energisektorn har medfört betydande negativa effekter. En stark utveckling inom många andra segment samt genomförda förvärv har till stor del uppvägt dessa negativa effekter och Region Americas har haft ett bra år med hänsyn till konjunkturläget.

Inom Region Americas har efterfrågan varit god på stora avfuktningssystem där Munters avfuktare kombineras med funktioner för kyla, värme och filtrering. DryCool-produkterna har visat fortsatt god tillväxt. De kombinerar avfuktning och luftkonditionering och säljs huvudsakligen till varuhus och skolor. Nya produkter och förbättringar i marknadsorganisationen har bidragit till utvecklingen. Inbrytningar har gjorts hos flera nya kunder med stor potential. Zeol-produkterna är principiellt identiska med avfuktarsystemen men lösningsmedel i stället för fukt avskiljs från luft. Tekniken används främst inom halvledarindustrin som haft en mycket svag efterfrågan.

MCS inom Region Americas är till stor del inriktad på uthyrning av utrustning till industriella verksamheter och vattenskadesanering efter översvämningar. Vatten- och brandskadesanering till kommersiella och privata fastigheter växer i omfattning. Den väderberoende efterfrågan var den lägsta på många år, vilket kan jämföras med föregående år som hade de största uppdragen någonsin efter orkanen Allison.

HumiCool-produkterna inom Region Americas är huvudsakligen inriktade på evaporativ kylning, där exempel på användningsområden är kylning inom AgHort-industrin och kylning av insugsluft till gasturbiner för elgenerering. Under året har två strategiska förvärv genomförts. Munters erbjuder även produkter för droppavskiljning där luft, ånga eller gas renas från miljöfarliga ämnen vid olika industriella processer. Denna verksamhet har haft en mycket stark utveckling under året. Region Americas har 701 anställda i Nord- och Sydamerika, med tillverkning i USA, Mexiko och Brasilien. USA är den dominerande marknaden med över 90 procent av omsättningen. Det finns 33 servicedepåer i regionen.

Utveckling under året

Region Americas kärnverksamhet har utvecklats bra trots konjunkturella svårigheter och ett föregående år med svårslagna jämförelsetal. Den fallande dollarn har också påverkat utvecklingen negativt i svenska kronor. Valutaeffekten på regionens omsättning uppgick till minus 6 procent. Under året har Munters arbetat med en bred kampanj för att minska kundfordringarna, vilket bidragit till ett kraftigt förbättrat kassaflöde.

I början av året förvärvade Munters konkurrenten Glacier-Cor, en av de tre största tillverkarna av komponenter till evaporativ kylning, med en omsättning 2001 om cirka 45 Mkr. Vid halvårsskiftet förvärvade Munters även Aerotech Inc, den ledande leverantören av ventilations- och kylsystem till främst AgHort-industrin i USA. Aerotech har cirka 80 anställda och hade 2001 en nettoomsättning om cirka 180 Mkr. I och med förvärven är Munters en ledande leverantör av evaporativa kylsystem i regionen.

Sedan förvärvet av Euroemme i Italien 1999 har Munters haft olika strategier för AgHort-industrin i USA kontra resten av världen. I USA har inriktningen varit på komponenter för kylsystem medan inriktningen utanför USA varit att sälja kompletta kylsystem baserade på dessa komponenter. Sedan förvärvet av Euroemme har målet varit att genomföra ett förvärv av en av de ledande leverantörerna av sådana kylsystem i USA och sedan etablera en position som den ledande leverantören av kylsystem i hela världen. Detta uppnåddes i och med förvärvet av Aerotech. Strategin har dock öppnat för ökad konkurrens på komponenterna. Förvärvet av Glacier-Cor, som varit Munters huvudkonkurrent för komponenter under många år, innebär ett andra varumärke som kan säljas exklusivt till andra leverantörer av kylsystem. Efter förvärvet har produktion och teknik samordnats med Munters tidigare verksamhet medan distributionskanalerna hålls helt separerade. Under 2002 har Region Americas utvecklat en ny generation avfuktare som har betydande potential. De nya produkterna har funktioner för avfuktning och kylning och har avsevärt lägre energiförbrukning än tidigare generationer avfuktare.

Frysleger och kylrum har alltid problem med kondens och isbildning. Med Munters avfuktningsteknik hålls fukten och frosten borta, hållbarheten av de lagrade produkterna ökar, energiåtgången minskar och arbetsmiljön förbättras.

Produkterna är eldrivna medan de tidigare produkterna drevs med naturgas. Produkterna är utvecklade för att förbättra inomhusklimatet i varuhus, skolor och snabbmatsrestauranger.

Munters har haft framgång i Kanada under året med flera viktiga order på Zeol-applikationer från flygplansindustrin och en expansion av MCS-verksamheten.

Division Avfuktning har haft god ordergång, omsättning och resultat med undantag för Zeol-produkter till halvledarindustrin där efterfrågan minskade kraftigt under året. Försäljningen till livsmedels- och läkemedelsindustrierna har utvecklats väl. Avfuktningssystem till varuhus, skolor och restauranger har också haft en positiv utveckling under året.

Division MCS har haft en betydande nedgång i ordergång, omsättning och operativt resultat beroende på att 2001 var ett unikt starkt år med stora order i samband med orkanen Allison och terrorattackerna den 11 september. Den normala verksamheten fortsatte däremot att stärkas med god operativ marginal.

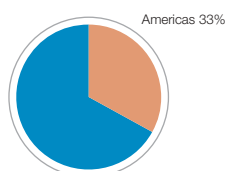
Division HumiCool har haft ett positivt år med väsentligt förbättrad ordergång, omsättning och operativt resultat. Ett undantag från den positiva utvecklingen gäller förkylare till gasturbiner som haft en kraftigt vikande efterfrågan. Munters satsning på kylsystem till AgHort-industrin har genom köpen av Aerotech och Glacier-Cor till stor del bidragit till den positiva utvecklingen. Dessutom har försäljningen av komponenter för droppavskiljning som ingår i avgasreningssystem för kolkraftverk visat betydande tillväxt.

Genom lanseringar av nya högeffektiva produkter inom Avfuktning, breddandet av MCS-konceptet samt MCS-expansionen i Kanada, och viktiga förvärv inom HumiCool, har Munters lagt en grund för fortsatt god utveckling i regionen.

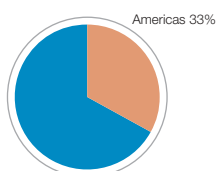
Regionens tre största segment

Segment	Produkt/tjänst
Livsmedel	DryCool
Livsmedel/AgHort	Evaporativa kylsystem
MCS	Temporär avfuktning

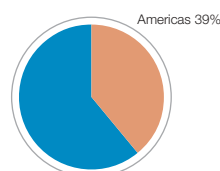
Andel av koncernens ordergång

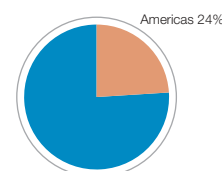
Andel av koncernens omsättning

Andel av koncernens resultat

Andel av koncernens medarbetare

Region Asia

I Asien är Munters ledande inom flera av sina marknadssegment. Under 2002 ökade orderingången omräknad i svenska kronor med 5 procent, nettoomsättningen ökade med 5 procent medan det operativa resultatet minskade med 11 procent. Avfuktungsverksamheten hade en negativ utveckling, främst beroende på att produktionsstarten vid en ny fabrik i Kina försenades. MCS-verksamheten hade en positiv utveckling även om resultatnivån är otillfredsställande. HumiCool hade en god utveckling med förstärkt tillverkningskapacitet och fortsatt stark utveckling inom AgHort-industrin.

Regionen i korthet

Region Asia står för en relativt liten del av koncernens totala omsättning, men Munters bedömer att den asiatiska marknaden har stor potential. Munters är marknadsledande inom flera av de segment som Munters verkar inom. De största marknaderna är Australien, Japan och Thailand. Regionen har stora klimatvariationer, vilket leder till stor variation i efterfrågade produkter.

Den generellt sett höga luftfuktigheten och temperaturen gör att många kunder i regionen efterfrågar stora avfuktningssystem som bygger på en kombination av kyla och rotorteknik. En stor del av försäljningen går till livsmedelsindustrin och elektronikindustrin. Munters har MCS-verksamhet i Australien, Japan och Singapore, men verksamheten är fortfarande relativt outvecklad. Byggnaderna i Asien har generellt sett lägre kvalitet än i Europa och USA samt har sämre försäkringskydd mot vattenskador. Australien är dock ett undantag, och Munters bygger där upp en MCS-verksamhet som liknar den i Europa.

Inom HumiCool bygger verksamheten till stor del på evaporativ kylning, som haft en snabb expansion inom AgHort-industrin de senaste åren. I Japan används HumiCools teknik främst för befuktning för att förbättra inomhusklimat.

Region Asia har 316 anställda och består av Asien och Australien, med tillverkning i Australien, Japan, Kina, Thailand och Vietnam. Det finns 8 servicedepåer inom regionen.

Utveckling under året

Den starka konjunkturen har fortsatt i Kina och till viss del även i Australien medan Sydostasien haft en relativt svag ekonomisk tillväxt. Det generella affärsklimatet i Japan var fortsatt svagt. Munters har haft en positiv utveckling i regionen som helhet. Utvecklingen var stark i Thailand och Australien. Munters har under året färdigställt en ny fabrik i Kina för tillverkning av avfuktare, CELdek® och kylsystem till AgHort-industrin. Nya försäljningskontor har öppnats i Wuhan och Harbin i Kina. Vidare har Munters introducerat lösningar för att kyla inomhusklimatet i industrilokaler i flera länder.

De senaste årens snabba utveckling inom AgHort-industrin har fortsatt under 2002. En bidragande faktor till utvecklingen är Munters lokala marknadsanpassning, med tillverkning i Thailand, Kina och Australien där komponenter från Munters Euroemme sätts samman till kompletta system.

Avfuktarverksamheten i Australien utvecklades väl under året. Segeltävlingen Americas Cup anordnades på Nya Zeeland under 2002. Alla 10 projekt med sammanlagt 20 båtar var utrustade med avfuktare från Munters. Avfuktarnas uppgift var att hålla båtar, segel och annan utrustning torra och lätta. Båtarnas elektronik och datorer fick också avsevärt högre driftsäkerhet tack vare den lägre luftfuktigheten.

Munters är världsledande leverantör av evaporativa kylsystem. Några av de största kunderna är uppfödare av kycklingar. Luften i kycklinghusen kan kylas på ett miljövänligt sätt och ett inomhusklimat skapas som gynnar hög kvalitet, produktivitet och hygien i uppfödningen.

Division Avfuktning har haft lägre orderingång, omsättning och operativt resultat, främst beroende på försening av produktionsstarten i den nya fabriken i Kina. Anläggningen startade i mars och där sker både produktutveckling och tillverkning. Vidare har recessionen i Japan inneburit en fortsatt låg efterfrågan. Under hösten introducerades en ny serie avfuktare på den kinesiska marknaden. De nya avfuktarna riktar sig främst till behov inom läkemedels- och elektronikindustrierna.

De första installationerna av den nya produktserien HCU genomfördes i Asien. Produktseriens kombination av kyla och avfuktning är idealisk för klimatet i regionen och används till exempel vid livsmedelstillverkning för att påskynda torkningsprocesser.

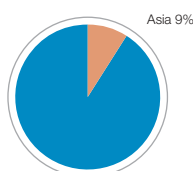
Division MCS har haft fortsatt tillväxt i omsättning och orderingång. Under senare delen av året har det operativa resultatet förbättrats. Munters har under året öppnat ett nytt filialkontor i Sapporo, Japan.

Division HumiCool har haft fortsatt ökad orderingång, omsättning och operativt resultat, särskilt i Thailand och Australien. Både i Australien och Thailand har fabrikerna byggts ut väsentligt för att möta efterfrågan både vad gäller CELdek®, fläktar och kylsystem. Även i Kina har produktion av fläktar startats för att kunna erbjuda kompletta kylsystem till AgHort-industrin.

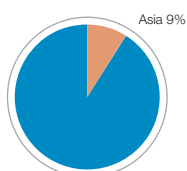
Regionens tre största segment

Segment	Produkt/tjänst
Livsmedel/AgHort	Evaporativa kylsystem
Elektronik	Avfuktning
Försäkring	Vatten- och brandskadesanering

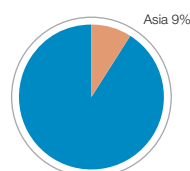
Andel av koncernens orderingång

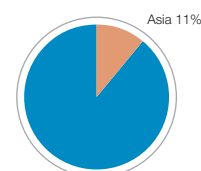
Andel av koncernens omsättning

Andel av koncernens resultat

Andel av koncernens medarbetare

Personal

Munters är ett globalt företag med delegerat ledarskap. Koncernen fäster stor vikt vid att sprida goda erfarenheter, att utbilda personal och chefer, och skapa tydliga riktlinjer för verksamheterna. Det sker ett omfattande samarbete mellan regioner och divisioner inom produktutveckling, produktion, försäljning och eftermarknad.

Munters tre geografiska regioner – Europe, Americas och Asia – har samtliga verksamhet inom divisionerna Avfuktning, MCS och HumiCool. Varje region är organiserad efter sina egna klimatförutsättningar och industristrukturer. Företaget är indelat i över 80 Business Units som drivs som självständiga resultatenheter. Vid årets slut hade Munters totalt 3 192 medarbetare.

Företagskultur

Munters företagskultur är öppen och dynamisk. Att växa med god lönsamhet ställer krav på god anpassningsförmåga och en bra balans mellan frihet och ramverk. Genom ett delegerat ledarskap bibehålls det goda entreprenörskapet. Munters tror att de flesta individer har en önskan och en större förmåga att bidra till Munters framgång om de ges rätt förutsättningar. För att individen ska kunna växa i takt med företaget gör Munters stora satsningar på utbildning och ledarskapsutveckling.

Delegerat ledarskap

Varje chef har ansvar och stor frihet inom väldefinierade ramar som beskrivs i Munters Strategiska Plan, Munters Budget, Munters Management Manual, Munters Financial Manual och Munters Visual Guidelines.

Kompetensutveckling

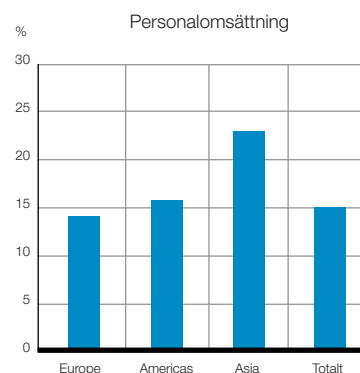
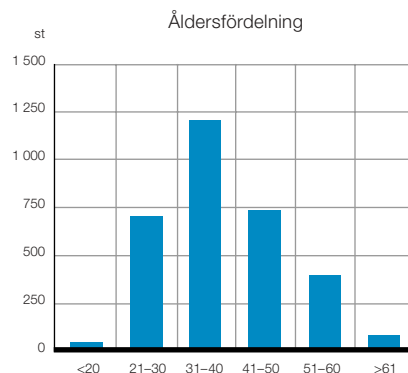
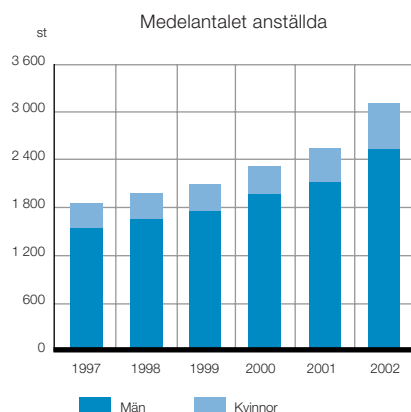
Munters genomför omfattande utbildningsinsatser för att utveckla personalen. Skräddarsydda utbildningar tas fram för de olika yrkesrollerna. Inom MCS har till exempel de tekniska och administrativa arbetssätten dokumenterats i manualer och utbildningsinsatser har genomförts.

Munters Growth Academy är benämningen på företagets interna ledarskapsprogram och som i kurs- och seminarieform behandlar frågor kring strategi, ledarskap, marknad, teknik och individutveckling. Munters cirka 100 nyckelpersoner deltar årligen i dessa interna program som återspeglar aktuell affärs-situation och utveckling.

Munters anordnar även regelbundet konferenser där ledande befattningshavare får tillfälle att träffas och utbyta erfarenheter. Ett återkommande inslag är ”application sharing” där nya tillväxtområden presenteras.

Incitamentsprogram

Munters incitamentsprogram ska stimulera individuella prestationer och utveckling av företaget. Principen för ersättning till de anställda är att ge en relativt hög rörlig del som belöning av de individuella prestationerna. Alla högre chefer och nyckelpersoner omfattas av bonusprogram som belönar arbetsresul-

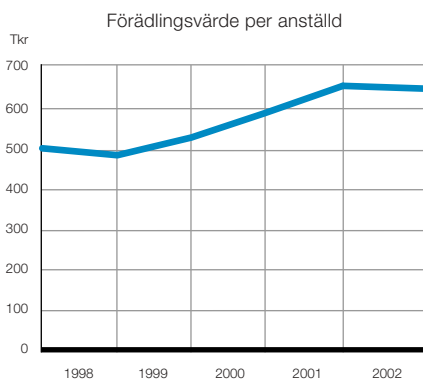
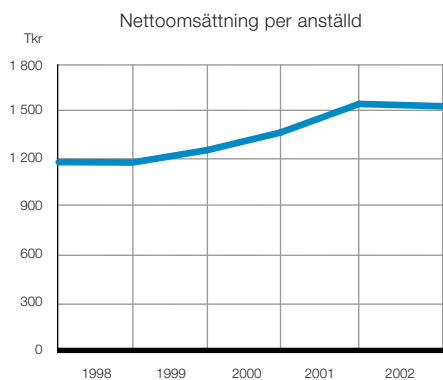
Munters är ett öppet och dynamiskt företag med fokus på kunden. Stora resurser läggs på utbildning och ledarskapsutveckling för att ge individen möjlighet att växa i takt med företaget.

tatet inom det egna ansvarsområdet. Programmet är utformat för att stimulera förbättringar jämfört med föregående år avseende nettoomsättning, vinst, kapitalomsättningshastighet och uppfyllande av individuella åtaganden.

För att stimulera samarbetet inom koncernen har Munters också återkommande optionsprogram som erbjuds ett 100-tal befattningshavare. Programmen innebär en möjlighet att investera i köpoptioner till marknadsmässigt pris.

Framtiden

De organisations- och personalfrågor som Munters kommer att fokusera på framöver är: att främja intern rörlighet genom att i första hand rekrytera internt, kompetensutveckling, att identifiera och utbilda nya ledare, att utveckla incitamentsstrukturen, att löpande fånga medarbetarnas syn på Munters ledarskap och affärsutveckling samt att utveckla IT-baserade ramverk som stöder det delegerade ledarskapet.

Medelantalet anställda har under året ökat med 22 procent till 3 100 (2 541). Medelåldern uppgår till 37 år och ålderskategorin 31–40 år utgör 38 procent av Munters anställda. Personalomsättningen har under året ökat till 15 procent (12). MCS har till sin natur en högre personalomsättning och en ökad andel MCS i koncernen leder således till en något högre personalomsättning. Vidare har de personalneddragningar som gjorts i Asien ökat personalomsättningen där. Nettoomsättning och förädlingsvärde per anställd är lägre inom MCS varför den ökade andelen MCS inom koncernen påverkar dessa nyckeltal.

Kvalitet

Kundernas krav på prestanda och kvalitet är den främsta drivkraften för Munters kvalitetsarbete. Hela koncernen präglas av ett kontinuerligt förbättringsarbete, från utvecklings- och produktionsprocesser till det kundnära arbetet med försäljning, service och eftermarknad.

Munters Kvalitetspolicy

Ambition. Munters ambition är att erbjuda produkter, system och service med hög och jämn kvalitet. Detta kan endast uppnås genom koordinerade och välplanerade arbetsprocesser inom hela koncernen.

Policy. Det är Munters policy att utveckla, tillverka och marknadsföra produkter, system och service i överensstämmelse med de avtalade tekniska och kontraktsenliga kraven. Kvaliteten ska vara sådan att kundernas behov blir fullt tillfredsställda. Hög och jämn kvalitet ska vara en betydande faktor i kundernas val av Munters produkter. Den här policyn omfattar alla produkter, system och all service som Munters erbjuder.

Genomförande. Uppfylllandet av policyn kräver att Munters verksamhet styrs enligt följande principer:

- Varje medarbetare ska vara medveten om och förstå vikten av kvalitet. En förutsättning för detta är att medarbetarna ges fortlöpande utbildning och utveckling.
- Organisation och fördelning av ansvar och befogenheter gällande alla aktiviteter som berör kvalitetsarbetet ska dokumenteras.
- Kundfokus, kostnadseffektivitet och kraven i ISO 9001:2000 eller motsvarande, ska vara grunden för alla aktiviteter.
- All forskning och utveckling av produkter, system och service, ska utgå ifrån kundens behov.
- Rutiner, processer och metoder som säkrar efterfrågad kvalitet ska dokumenteras och följas.
- Endast leverantörer med förmåga att uppfylla våra kvalitetskrav ska anlitas.
- Marknads- och försäljningsaktiviteter får endast skapa sådana förväntningar hos kunderna som vi kan uppfylla.
- Utvecklingen av kvalitetsarbetet ska kontinuerligt följas upp.
- Allt kvalitetsrelaterat arbete ska styras mot årliga mål för kvalitetsförbättringar.

Munters produkter och tjänster ska utmärkas av hög kvalitet. Koncernen lägger stor tonvikt vid dessa frågor, från utvecklingsarbete och produktion till försäljning och eftermarknad. Munters kvalitetsarbete sker inom ramen för uppställda policies och riktlinjer. Under året har Munters arbetat med att vidareutveckla dessa och även utvecklat utbildnings- och informationsinsatserna. Många enheter inom Munters är certifierade inom ISO 9000.

Exempel på kvalitetsarbete

Inom Region Europe har Munters under året inlett ett arbete med processororientering av verksamheten och organisationsförändringar har genomförts i linje med detta. Ett arbete med att beskriva processerna enligt kraven i den nya kvalitetsstandard ISO 9001:2000 har påbörjats. Målet är att bygga ett integrerat verksamhetsledningssystem med fokus på kvalitet, miljö och arbetsmiljö som är optimalt för verksamheten. Som ett led i förbättringsarbetet har ett projekt påbörjats under året för mätning av kundtillfredsställelse.

I Tobo-fabriken har ett nytt testprogram för slutprovning av aggregat införts. Det har bidragit till en ökad produktkvalitet och som en följd har kostnaderna för reklamationer minskat under året.

Vidare har Munters under året fokuserat på att förbättra kvaliteten i produktionen. Genom ökad produktstandardisering, ett ökat informationsflöde och förbättrade produktionsprocesser har reklamationkostnaderna inom Division Avfuktning i Region Americas minskat med omkring en fjärdedel jämfört med föregående år. I syfte att ytterligare höja kvaliteten inom Divisionen har man även inlett ett arbete med att i ett tidigt skede dokumentera alla reklamationer i en databas. Genom att analysera materialet kan felaktigheter snabbt korrigeras och på sikt elimineras.

Miljö

Munters hjälper ofta sina kunder till lägre resursförbrukning, sänkt energiåtgång och minskade utsläpp. Dessutom strävar Munters efter att minska resursförbrukning och negativ miljöpåverkan vid den egna produktionen av varor och tjänster.

Munters Miljöpolicy

Ambition. Munters ambition är att utveckla verksamheten för att uppnå hållbara lösningar som ger både miljömässiga och ekonomiska fördelar. Munters produkter ska bidra till en bättre miljö, genom produkter med låg energiförbrukning från produktområdena Avfuktning och HumiCool. MCS saneringsinsatser leder till minskat resursslöseri. Det är också Munters ambition att tillverka produkter på ett sätt som ger minsta möjliga miljöpåverkan.

Policy. Det är Munters policy att utveckla, tillverka och marknadsföra produkter, system och service som bidrar till en varaktig värld. Policyn omfattar alla produkter, system och all service som Munters erbjuder.

Genomförande. Uppfylllandet av denna policy kräver att Munters verksamhet styrs enligt följande principer:

- Gällande lagstiftning inom miljöområdet ska uppfyllas och om möjligt överträffas.
- Alla nyckelpersoner ska involveras och utbildas i miljöfrågor.
- Våra leverantörer ska engageras i miljöarbetet.
- Förbättringar inom miljöområdet ska mätas.
- De miljömässiga fördelarna med att använda Munters produkter och service ska marknadsföras.
- Miljöproblem ska inte exporteras till länder med mindre sträng miljölagstiftning.
- Vi ska ha en öppen attityd till miljöfrågor.

Munters strävar efter att minska energiförbrukningen och minimera de negativa miljökonsekvenserna för kunderna och i den egna verksamheten.

Munters bidrar till att minska den negativa miljöpåverkan främst genom lägre energiförbrukning och mindre utsläpp av miljöfarliga ämnen. Munters erbjuder kylsystem för luft som har lägre energiförbrukning än konkurrerande lösningar och som inte använder freoner. MCS-verksamheten bygger på att avfukta istället för att bygga om efter vatten- och brandskador. Produkter för droppavskiljning ingår i system som renar utsläpp från koleldade kraftverk. Lagerlokaler kan avfuktas istället för att värmas vilket leder till lägre energiförbrukning.

Miljöarbetet på Munters största anläggning

Munters största tillverkningsanläggning ligger i Tobo i Sverige. Miljöarbetet i Tobo syftar till att minska tillverkningsprocessens negativa miljöpåverkan. Fabriken är certifierad enligt ISO 14001 och i miljöcertifieringen ingår att systematiskt och långsiktigt arbeta med miljöförbättringar.

Vad gäller miljöpåverkan har Munters satt som mål att minska energiförbrukningen avseende gasol, olja och el. Ett långsiktigt arbete pågår för att minska utsläppshalterna i vattnet och att kontinuerligt minska det avfall som går till deponi. Under 2002 har utsläppen av COD (organiska ämnen), zink och suspenderade ämnen sjunkit markant jämfört med år 2001.

Munters genomför en rad aktiviteter inom ramen för miljöpolicy. Några exempel är miljöutbildning för de anställda, kontinuerlig minskning av resursförbrukningen genom förbättrad återvinning och utvärdering av underleverantörer ur miljöperspektiv.

Ekonomisk översikt

Årsöversikt

Munters har haft en genomsnittlig omsättningstillväxt under perioden 1993–2002 på 13 procent och en rörelseresultatstillväxt på 19 procent.

	2002	2001	2000	1999	1998	Proforma ¹				
	1997	1996	1995	1994	1993					
Orderingång, Mkr	4 727	3 945	3 322	2 608	2 384	2 265	1 943	1 853	1 698	1 566
Nettoomsättning, Mkr	4 666	3 894	3 179	2 594	2 401	2 197	1 927	1 799	1 681	1 548
Tillväxt, %	19,8	22,5	22,5	8,0	9,3	14,0	7,1	7,0	8,6	35,6
Rörelseresultat, Mkr	465	401	306 ²	237	205	184	155	81	149	105
Rörelsemarginal, %	10,0	10,3	9,6 ²	9,1	8,5	8,4	8,1	4,5	8,8	6,8
Resultat före skatt, Mkr	436	389	289 ²	231	198	178	146	66	132	82
Eget kapital, Mkr	1 114	1 012	821	655	545	437	303	242	241	199
Avkastning på eget kapital, %	25,0	26,1	25,0	24,1	25,2	28,2	33,2	17,0	37,2	29,8
Sysselsatt kapital, Mkr	1 617	1 360	1 242	1 006	763	717	594	601	663	623
Avkastning på sysselsatt kapital, %	31,5	31,8	28,1 ²	28,3	29,3	30,0	28,1	15,1	25,8	19,7
Kapitalomsättningshastighet, ggr	3,1	3,0	2,8	2,9	3,2	3,4	3,2	2,8	2,6	2,6
Balansomslutning, Mkr	2 732	2 228	1 993	1 689	1 252	1 199	1 027	976	975	962
Soliditet, %	41,0	45,4	41,2	38,8	43,6	36,5	29,8	24,8	24,7	20,7
Nettoskuld, Mkr	365	196	333	230	135	104	215	300	357	332
Nettoskulsättningsgrad, ggr	0,33	0,19	0,41	0,35	0,25	0,24	0,71	1,24	1,48	1,67
Räntetäckningsgrad, ggr	14,2	16,3	11,7 ²	13,1	11,6	10,5	7,6	3,2	5,0	3,2
Operativt nettokassaflöde, Mkr	431	330	129	105	65	127	100	31	116	–3
Investeringar i materiella anl.tillg, Mkr	183	140	148	114	109	84	72	88	71	53
Medelantal anställda	3 100	2 541	2 311	2 086	2 011	1 842	1 779	1 714	1 559	1 538

¹ Med proforma avses den concernstruktur som skapades i samband med Munters börsintroduktion i oktober 1997.

² Exklusive jämförelsestörande poster om 15 Mkr avseende överskottsmedel från pensionsförvaltning i Alecta.

DEFINITIONER

Avkastning på eget kapital

Årets resultat dividerat med genomsnittligt eget kapital.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat efter finansiella poster plus finansiella kostnader (eller rörelseresultat plus finansiella intäkter) dividerat med genomsnittligt sysselsatt kapital.

Balansomslutning

Summa tillgångar (eller summa eget kapital och skulder).

Eget kapital per aktie

Eget kapital dividerat med antal aktier på balansdagen.

Förädlingsvärde per anställd

Rörelseresultat plus löner plus lönebikostnader dividerat med medelantal anställda.

Kapitalomsättningshastighet

Nettoomsättning dividerat med genomsnittligt sysselsatt kapital räknat på in- och utgående balans.

Likvida medel

Kassa och banktillgodohavanden inklusive bankdepositioner.

Nettoskuld

Räntebärande avsättningar plus räntebärande skulder minus likvida medel.

Nettoskulsättningsgrad

Nettoskuld dividerat med eget kapital.

Operativ marginal

Operativt resultat dividerat med nettoomsättning.

Operativt kapital

Kundfordringar plus lager minus leverantörsskulder minus förskott från kunder.

Operativt nettokassaflöde

Resultat efter finansiella poster minus resultat från andelar i intresseföretag plus avskrivningar plus förändring i operativt kapital minus investeringar i materiella anläggningstillgångar.

Operativt resultat

Rörelseresultat plus goodwill- och övervärdesavskrivningar plus concern-interna royaltykostnader.

P/E-tal (Price earnings ratio)

Aktiekurs på balansdagen dividerat med resultat per aktie.

Resultat per aktie

Årets resultat dividerat med vägt genomsnittligt antal aktier.

Räntetäckningsgrad

Resultat efter finansiella poster plus finansiella kostnader (eller rörelseresultat plus finansiella intäkter) dividerat med finansiella kostnader.

Rörelsemarginal

Rörelseresultat dividerat med nettoomsättning.

Soliditet

Eget kapital inklusive minoritetsintresse dividerat med balansomslutning.

Sysselsatt kapital

Balansomslutning minus icke räntebärande avsättningar minus icke räntebärande skulder.

Kvartalsöversikt

Munters har en tydlig säsongsvariation. Nettoomsättning och rörelseresultat är vanligtvis lägst i kvartal 1 och högst i kvartal 4.

KONCERNEN	2000				2001				2002			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Orderingång, Mkr	791	884	784	863	960	974	982	1 029	1 144	1 159	1 228	1 196
Nettoomsättning, Mkr	707	741	799	932	851	960	1 020	1 063	1 052	1 149	1 179	1 286
Tillväxt, %	23,1	13,7	25,4	27,4	20,4	29,5	27,6	14,1	23,7	19,6	15,6	20,9
Rörelseresultat, Mkr	51	65	76 ¹	114	72	92	100	137	86	114	118	147
Rörelsemarginal, %	7,3	8,7	9,6 ¹	12,2	8,5	9,6	9,8	12,8	8,2	9,9	10,0	11,5
Periodens resultat, Mkr	29	37	52	66	41	55	59	85	49	65	67	85

Övriga nyckeltal

Investeringar i materiella anläggningstillgångar, Mkr	33	33	33	49	31	33	27	49	40	53	42	48
Operativt nettokassaflöde, Mkr	30	44	1	54	16	73	45	196	72	129	52	178
Nettoskuld, Mkr	258	351	349	333	316	337	322	196	345	381	525	365
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	0,38	0,54	0,48	0,41	0,37	0,38	0,36	0,19	0,33	0,38	0,51	0,33
Räntetäckningsgrad, ggr	10,7	8,6	12,0 ¹	16,6	9,6	27,5	18,8	16,3	14,1	13,6	19,6	11,9
Antal anställda	2 249	2 326	2 346	2 374	2 419	2 488	2 563	2 579	2 916	3 043	3 216	3 192

Nyckeltal per aktie

Resultat per aktie, kr	1,17	1,45	2,10	2,68	1,63	2,23	2,38	3,45	2,00	2,66	2,71	3,46
Resultat per aktie efter utspädning, kr	1,17	1,45	2,10	2,68	1,63	2,23	2,38	3,43	2,00	2,65	2,70	3,45
Antal aktier i genomsnitt, miljoner	25,0	24,9	24,8	24,8	24,8	24,8	24,7	24,6	24,6	24,6	24,5	24,4
Antal aktier periodens utgång, miljoner	25,0	24,8	24,8	24,8	24,8	24,8	24,6	24,6	24,6	24,6	24,4	24,4
Eget kapital per aktie, kr	27,03	26,06	29,56	33,10	34,84	35,38	36,97	41,23	41,91	40,38	42,44	45,59
Börskurs periodens utgång, kr	107	107	112	171	150	173	140	175	227	204	190	193
Börsvärde periodens utgång, Mkr	2 675	2 675	2 778	4 241	3 720	4 290	3 437	4 284	5 574	5 009	4 643	4 716

¹ Exklusive jämförelsestörande post om 15 Mkr avseende överskottsmedel från pensionsförvaltning i Alecta.

Region Europe	2000				2001				2002			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Orderingång, Mkr	419	439	397	447	485	475	481	538	529	761	720	762
Nettoomsättning, Mkr	392	383	406	493	435	477	476	562	605	630	682	814
Tillväxt, %	21,9	9,4	20,2	25,0	11,0	24,7	17,1	13,9	39,1	32,0	43,3	45,1
Operativt resultat, Mkr	29	21	33	71	34	42	33	73	47	51	66	111
Operativ marginal, %	7,3	5,4	8,2	14,4	7,7	8,9	7,0	13,1	7,7	8,1	9,7	13,7
Antal anställda	1 405	1 447	1 464	1 470	1 500	1 550	1 644	1 662	1 972	2 081	2 181	2 156

Region Americas

Orderingång, Mkr	309	367	324	325	377	416	424	394	400	413	425	353
Nettoomsättning, Mkr	261	300	312	358	331	400	449	412	364	419	407	387
Tillväxt, %	25,7	16,6	30,1	34,9	26,8	33,3	44,2	15,0	10,0	4,7	-9,3	-6,1
Operativt resultat, Mkr	26	40	33	46	34	52	62	50	40	58	56	51
Operativ marginal, %	10,1	13,4	10,7	12,9	10,4	12,9	13,8	12,1	11,0	14,0	13,6	13,0
Antal anställda	607	625	623	647	645	636	640	621	643	638	694	701

Region Asia

Orderingång, Mkr	82	94	79	102	115	94	92	109	121	116	97	94
Nettoomsättning, Mkr	67	77	95	96	100	95	109	104	96	125	104	103
Tillväxt, %	8,0	39,0	23,8	13,7	50,4	23,3	14,8	7,8	-4,1	31,7	-4,8	-1,3
Operativt resultat, Mkr	7	10	16	11	13	10	13	15	9	14	14	9
Operativ marginal, %	10,7	13,2	16,7	11,2	12,9	11,1	12,5	14,4	9,7	11,1	13,1	9,3
Antal anställda	226	242	247	245	262	292	269	284	289	310	321	316

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Munters AB (publ) organisationsnummer 556041-0606 får härmed avge redovisning för verksamhetsåret 2002. Resultatet av årets verksamhet för moderbolaget och koncernen framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar samt noter.

Ägarförhållanden

Munters aktie är noterad på Stockholmsbörsens O-lista sedan 21 oktober 1997 och på O-listans avdelning Attract 40 sedan 1 januari 2003. Munters tio största aktieägare äger tillsammans 43 procent av kapitalet och rösterna i bolaget.

Koncernens verksamhet

Munters AB är moderbolag i en koncern som är världsledande inom fuktreglering med produkter och tjänster för vatten- och brandskadesanering samt avfuktning, befuktning och kylning av luft.

Munters affärsidé är att vara ett globalt, service- och applikationsorienterat nischföretag för luftbehandling, från en bas inom avfuktning och befuktning.

Verksamheten är indelad i tre geografiska regioner: Europe, Americas och Asia. Inom varje region är verksamheten indelad i divisionerna Avfuktning, Moisture Control Services (MCS) och HumiCool. Munters verksamhet är ofta projektorienterad med omfattande samarbete mellan regioner och divisioner, inom försäljning, produktion och produktutveckling. Tillverkning och försäljning sker genom egna bolag i 27 länder. Koncernen hade 3 192 anställda vid årets utgång.

Koncernens orderingång, nettoomsättning och rörelseresultat

Under året ökade orderingången med 20 procent till 4 727 Mkr (3 945). Valutajusterad var tillväxten, för jämförbara enheter, 3 procent. Orderstocken steg med 29 Mkr och var vid årets slut 622 Mkr (593). Valutajusterad var ökningen i orderstocken, för jämförbara enheter, 6 procent.

Munterskoncernens nettoomsättning ökade med 20 procent till 4 666 Mkr (3 894). Valutajusterad var ökningen, för jämförbara enheter, 4 procent. Nettoomsättningen har ökat genom gjorda förvärv, en högre leveransvolym främst inom MCS och ett större värdeinnehåll i gjorda leveranser. Samtidigt har den påverkats negativt genom negativa valutaeffekter vid omräkning till SEK samt låga leveransvolym för Zeol-verksamheten och för produkter för kylning av insugsluft till gasturbiner. Resultatförbättringen beror på under året genomförda förvärv, den högre nettoomsättningen inom främst MCS samt förbättrade marginaler inom Avfuktning och HumiCool.

Fördelat per region förändrades nettoomsättningen med +40 procent i Europe, -1 procent i Americas och +5 procent i Asia. Valutajusterad, för jämförbara enheter, ökade Europe och Asia omsättningen medan Americas hade en något minskad omsättning.

Koncernens rörelseresultat, efter avskrivningar på goodwill och övervärden om 33 Mkr (14), uppgick till 465 Mkr (401), en förbättring med 16 procent. Rörelseresultatet påverkades negativt av förändrade valutakurser med 17 Mkr. Rörelsemarginalen under året uppgick till 10,0 procent (10,3). För jämförbara enheter var rörelsemarginalen 10,7 procent (10,3).

Region Europe

Orderingången i Region Europe ökade under året med 40 procent till 2 773 Mkr (1 979). Omsättningen ökade med 40 procent till 2 731 Mkr (1 950). Valutajusterad var ökningen för jämförbara enheter 9 procent. Operativt resultat (resultat före avskrivningar på goodwill och övervärden) ökade med 51 procent och uppgick till 275 Mkr (182). Resultatet har påverkats positivt av den ökade omsättningen och marginalförbättringar inom samtliga divisioner samt genom gjorda förvärv inom MCS. Valutajusterat, för jämförbara enheter, ökade det operativa resultatet med 22 procent.

Division Avfuktning redovisar på grund av svag efterfrågan i fjärde kvartalet och negativa valutaeffekter en lägre orderingång än föregående år. Omsättningen ökade svagt efter en avmattning mot slutet på året. Tillväxten drivs främst av efterfrågan inom livsmedels- och läkemedelsindustrierna medan övriga segment inte har haft någon tillväxt. Det operativa resultatet förbättrades genom vidtagna rationaliseringar.

Division MCS har haft en tilltagande positiv utveckling. Orderingång, omsättning och operativt resultat har väsentligt förbättrats i jämförelse med föregående år. Den operativa marginalen har också förbättrats genom den ökade omsättningen. I samband med de översvämningar som skedde i tredje kvartalet i Europa erhöll Munters ett stort antal order på vattenskadesanering. Omsättningen avseende dessa översvämningar har under året uppgått till 78 Mkr. Under året har fyra företag med en total årsomsättning av 665 Mkr förvärvats som följd av beslutet att utvidga serviceutbudet samt stärka de lokala marknadspositionerna.

Division HumiCool har haft ökad orderingång och omsättning samt ett förbättrat operativt resultat. Tillväxten har varit fortsatt bra för kylsystem till AgHort-industrin och för droppavskiljare. Produkter för kylning av insugsluft till gasturbiner har haft en betydande nedgång. Vattenverksamheten har under hela året haft en fortsatt svag utveckling som förbättrats något mot slutet av året då bland annat en stor order erhöles från United Utilities i England.

Region Americas

Orderingången i Region Americas minskade under året med 1 procent till 1 592 Mkr (1 611). Omsättningen minskade med 1 procent till 1 577 Mkr (1 592). Valutajusterad, för jämförbara enheter, minskade omsättningen med 3 procent. Operativt resultat uppgick under året till 205 Mkr (198). Valutajusterad, för jämförbara enheter, ökade det operativa resultatet med

10 procent. Resultatet under året påverkades positivt av lägre materialkostnader och effekter av de rationaliseringsprogram som genomförts under året.

Division Avfuktning uppvisade fortsatt bra orderingång, omsättning och operativt resultat, med undantag för Zeol-verksamheten som främst säljer till halvledarindustrin där investeringsnivån för närvarande är mycket låg. Under året har orderingången för Zeol varit 70 Mkr lägre än föregående år och omsättningen 60 Mkr lägre. Orderingång och omsättning för avfuktningssamling till industriella applikationer och till varuhus har visat fortsatt god tillväxt. Under året har ett nytt avfuktarprogram introducerats. De nyutvecklade avfuktarna kombinerar funktioner för avfuktning och kylning. Låg energiförbrukning gör att produkterna kan drivas med el istället för gas som energikälla, vilket leder till en ökad marknadspotential.

Division MCS har haft en betydande nedgång i orderingång, omsättning och operativt resultat jämfört med föregående år. Under 2001 omsatte MCS cirka 100 Mkr i samband med vattenskadesaneringsarbetet efter orkanen Allison, Texas och saneringsarbeten efter terrorattacken mot World Trade Center och Pentagon den 11 september. Under år 2002 har dessa extraordinära arbeten inte kunnat kompenseras av andra servicearbeten. MCS-verksamheten i övrigt har visat fortsatt god tillväxt och divisionens operativa marginal var fortsatt god.

Division HumiCool har haft ett positivt år med väsentligt förbättrad orderingång, omsättning och operativt resultat. Ett undantag utgör dock förkylare till gasturbiner som har haft en rejäl nedgång under året och ett antal order erhållna under föregående år annullerats. Munters satsning på kylsystem till Ag-Hort-industrin har ytterligare stärkts genom förvären av Aerotech Inc och Glacier-Cor under året. Försäljningen av komponenter för droppavskiljning som ingår i reningssystem för kolkraftverk har haft en mycket positiv utveckling.

Region Asia

Munters verksamhet i Region Asia visade en positiv utveckling avseende orderingång och omsättning medan det operativa resultatet var något lägre på grund av svag utveckling i Kina och Japan samt negativa valutaeffekter. Orderingången ökade under året med 5 procent till 428 Mkr (410). Omsättningen ökade med 5 procent till 428 Mkr (408). Valutajusterad var ökningen 10 procent. Operativt resultat uppgick under året till 46 Mkr (52). Valutajusterad, för jämförbara enheter, ökade det operativa resultatet med 2 procent.

Sammantaget har Munters haft ett relativt svagt år i regionen som följd av recessionen i Japan och problem i samband med starten av en ny fabrik i Kina. Utvecklingen har varit stark i Thailand och Australien. Under året har Australien utvecklats till den största marknaden för Munters i Asien.

Division Avfuktning har haft en minskad orderingång, omsättning och ett lägre operativt resultat. Detta beror på en låg efterfrågan i Japan, effekter från förseningen av igångkörningen av den nya produktionsenheten i Kina under årets första månader samt negativa valutaeffekter.

Division MCS, som är en liten del av Region Asia, har haft en svagt ökad omsättning och ett operativt resultat i nivå med föregående år.

Division HumiCool har haft fortsatt ökad orderingång, omsättning och operativt resultat. Verksamheterna i Thailand, Australien och Kina har utvecklats starkt, främst försäljning av evaporativa kylsystem till AgHort-industrin, vilket kompenserat en nedgång i Japan.

Bruttoresultat

Munters utför produktutveckling och konstruktion i egen regi, medan en stor andel av komponenter och detaljer tillverkas av underleverantörer. Ofta används även underleverantörer vid större serviceuppdrag inom MCS. Kärnkomponenter, såsom avfuktarrotorer, kylpaneler och droppavskiljare produceras i egna produktionsanläggningar och produktionsmaskinerna för att tillverka dessa komponenter utvecklas i egen regi. Munters strategi att använda underleverantörer ger en betydande flexibilitet och möjlighet att anpassa produktionsvolymen efter ändrade försäljningsvolym. Munters strategi, att öka värdeinnehållet i leveranserna, leder till en högre omsättning men ofta till något lägre bruttomarginaler. Den ökade andelen MCS samt förvärvade enheters lägre bruttomarginal har också lett till att koncernens bruttomarginal påverkats negativt. Bruttoresultatet för koncernen har under året ökat med 136 Mkr till 1 596 Mkr (1 460), och bruttomarginalen har minskat med 3,3 procentenheter.

Rörelseresultat

Rörelseresultatet uppgick för år 2002 till 465 Mkr (401), motsvarande en rörelsemarginal om 10,0 procent (10,3). Rörelseresultatet för de under året förvärvade enheterna har haft en lägre rörelsemarginal än Munters ursprungliga verksamhet, vilket påverkat koncernens rörelsemarginal negativt. Den ökade omsättningen i Munters har dock inneburit att rörelseresultatet förbättrats beroende på att de indirekta kostnaderna haft en lägre ökningstakt än omsättningen. Justerat för under året förvärvade enheter har rörelsemarginalen ökat till 10,7 procent.

Försäljningskostnaderna ökade med 26 Mkr till 692 Mkr (666), och uppgick till 14,8 procent (17,1) av nettoomsättningen. Administrationskostnaderna uppgick till 369 Mkr (333), motsvarande 7,9 procent (8,5) av nettoomsättningen och forsknings- och utvecklingskostnaderna uppgick till 43 Mkr (46), motsvarande 0,9 procent (1,2) av nettoomsättningen. Utvecklingskostnaderna i samband med kundorderprojekt och samtliga utvecklingskostnader inom MCS-verksamheten redovisas ej som utvecklingskostnader utan som en kostnad i den löpande verksamheten. Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader utgörs till största delen av avskrivningar på goodwill och har under året uppgått till 28 Mkr (15). De ökade goodwillavskrivningarna beror på de under året gjorda förvärven.

Rörelseresultatet ökade under året med 64 Mkr till 465 Mkr (401).

Resultat före skatt

Koncernens resultat före skatt förbättrades med 12 procent till 436 Mkr (389) efter ett försämrat finansnetto om 7 Mkr till 29 Mkr (22) beroende på ökad skuldsättning efter de företagsförvärv som genomförts under året. Genom förvärvet av det tidigare delägda bolaget Polygon AS i Norge redovisas för år 2002 inget resultat från andelar i intressebolag, vilket ingick med 9 Mkr under 2001.

Skatt

Skattekostnaden för året uppgick till 169 Mkr (149) motsvarande en effektiv skattesats om 38,8 procent (38,4) vilket överstiger den nominella skattesatsen på 28 procent i Sverige. Detta beror främst på det faktum att en väsentlig del av koncernens vinst genereras i utländska dotterbolag i länder med högre skattesatser samt på grund av ej avdragsgilla avskrivningar på goodwill. Justerat för icke skattemässigt avdragsgilla avskrivningar på goodwill och övervärden var skattesatsen drygt 36 procent.

Årets resultat

Årets resultat förbättrades med 11 procent till 266 Mkr (239) efter en skattebelastning om knappt 39 procent (38). Resultat per aktie ökade till 10,83 kronor (9,69).

Finansiell ställning

Soliditeten minskade under året på grund av ökad skuldsättning efter de företagsförvärv som genomförts och uppgick vid årets utgång till 41,0 procent (45,4). Vid årets slut var likvida medel 133 Mkr (152) och räntebärande skulder (inklusive PRI-pensioner) var 498 Mkr (348). Nettoskulden har under året ökat med 169 Mkr till 365 Mkr, varav finansiering av förvärv (inklusive refinansierade lån) utgör 313 Mkr och återköp av 114 500 egna aktier utgör 25 Mkr. Koncernen har outnyttjade lånefaciliteter om 173 Mkr.

Investeringar och avskrivningar

Koncernens totala investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick under året till 183 Mkr (140). Huvuddelen avser investeringar i MCS-, produktions- och IT-utrustning. Avskrivningarna uppgick till 161 Mkr (125) varav goodwill- och övervärdesavskrivningar utgjorde 33 Mkr (14).

Köpeskillingen avseende förvärvade verksamheter uppgår under året till 448 Mkr varav 138 Mkr utgör bedömda tilläggsköpeskillingar.

Under året har en ny fabrik inklusive ny produktionsutrustning i Kina färdigställts. Vid årets slut har den totala investeringen om 24 Mkr slutförts.

Förvärvade verksamheter

Per den 1 januari förvärvades det norska företaget Polygon AS med verksamhet i Norge och Danmark. Polygon är den ledande leverantören av vatten- och brandskadesanering till den

norska försäkringsindustrin. Munters har sedan 1986 ägt 1/3 av Polygon. Polygons nettoomsättning år 2001 var 450 Mkr och antal anställda var 230. I tillägg till den egna organisationen har Polygon byggt upp ett nätverk av franchisetagare på den norska marknaden. Dessa agenter har ytterligare 180 anställda. Förvärvet syftar till att göra Munters till det ledande företaget i Norden inom vatten- och brandskadesanering. Förvärvet baserades på ett värde av NOK 230 miljoner för Polygon. Munters har förvärvat de återstående 2/3 av aktierna. Betalning för dessa aktier sker i två steg. 70 procent motsvarande NOK 107,3 miljoner betalades vid avtalets ingående och resterande 30 procent baseras på Polygons resultatutveckling under år 2002–2004. Förvärvet gav upphov till goodwill och övervärden i byggnader och maskiner om totalt 105 Mkr.

Per den 15 januari förvärvades inkråmet inklusive verksamheten inom den amerikanska konkurrenten Glacier-Cor. Bolaget var en av de tre största tillverkarna av komponenter för evaporativ kylning med en nettoomsättning under år 2001 om cirka 50 Mkr. Förvärvspriset USD 1,9 miljoner gav inte upphov till någon goodwill. Munters är sedan tidigare störst i världen inom detta område och förvärvet syftar till att med hjälp av ett andra varumärke ytterligare stärka Munters HumiCool-verksamhet på den amerikanska marknaden.

Per den 1 maj förvärvade Munters genom dotterbolaget Polygon AS i Norge samtliga aktier i Alfa Service Senter AS, Norge. Bolaget, som tidigare har varit franchisetagare till Polygon, har huvudkontor i Stavanger och 2 servicedepåer med totalt cirka 90 anställda och en årlig nettoomsättning om 58 Mkr. Förvärvet syftar till att stärka Polygons position inom vatten- och brandskadesanering på den norska marknaden.

I juli förvärvade Munters verksamheten inom brandskadesanering från den tyska företagsgruppen Svt (System- und Verfahrenstechnik GmbH). Verksamheten hade en nettoomsättning på cirka 180 Mkr och har 65 anställda. Förvärvet syftar till att ytterligare stärka Munters position inom vatten- och brandskadesanering på den tyska marknaden. Förvärvet gjordes i form av en kombinerad aktie- och inkråmsaffär. Den totala köpeskillingen inkluderar ett fast pris om 90 Mkr och en del som baseras på företagets rörelseresultat under 2002 och 2003, dock högst 45 Mkr. Förvärvet konsoliderades i Munters från 1 juli 2002 och gav upphov till goodwill om 125 Mkr.

I juli förvärvade Munters samtliga aktier i Aerotech Inc, en ledande leverantör av evaporativa kyl- och ventilationssystem till främst AgHort-industrin i USA. Bolaget har 80 anställda och hade under år 2001 en nettoomsättning om 180 Mkr. Förvärvet positionerar Munters som den ledande globala leverantören av kylsystem till AgHort-industrin. Den totala köpeskillingen är maximerad till 107 Mkr och består av en fast och en rörlig del baserat på Aerotechs rörelseresultat under 2002 och 2003. Vid förvärvstillfället hade Aerotech räntebärande skulder om cirka 20 Mkr. Förvärvet konsoliderades i Munters från 1 juli 2002 och gav upphov till goodwill om cirka 75 Mkr.

Per 1 september förvärvade Munters genom dotterbolaget Polygon AS i Norge samtliga aktier i Polygon Kristiansand AS, Norge. Bolaget, som tidigare har varit franchisetagare till Polygon, har 7 anställda. Förvärvet syftar till att stärka Polygons position inom vatten- och brandskadesanering på den norska marknaden.

Samtliga ovan angivna förvärv har positivt påverkat Munters vinst per aktie redan under år 2002.

Produktutveckling

Inom Munterskoncernen bedrivs en kontinuerlig produktutveckling i syfte att förbättra befintliga produkter, utveckla nya produkter samt hitta nya applikationsområden. En grundläggande princip är att utvecklingsarbetet ska ske nära marknaden i samarbete med kunder och slutanvändare.

Utgifter för forskning och utveckling, som uppgick till 43 Mkr (46), kostnadsförs i takt med att de uppstår och redovisas i resultaträkningen under rubriken "Forsknings- och utvecklingskostnader". Inga balanserade utvecklingskostnader finns för närvarande i koncernens balansräkning.

Personal

Antalet medarbetare var vid årets utgång 3 192 personer, vilket innebär en ökning under året med 613 personer. Förvärvade enheter har bidragit med en ökning om 470 personer. Inom Region Europe har personalen ökat med 501 personer, inom Region Americas med 81 personer och inom Region Asia med 29 personer.

MCS är det produktområde som har haft den största personalökningen, 488 personer, varav 400 personer avser personal i förvärvade bolag.

Optionsprogram och återköp av aktier

Under året har 37 ledande befattningshavare tecknat köpoptioner i Munters AB, värderade till marknadsmässigt pris. I samband med tidigare optionsprogram samt årets optionsprogram har Munters AB återköpt totalt 562 200 egna aktier till ett genomsnittligt pris av 161 kr per aktie för att täcka bolagets åtagande enligt optionsprogrammen.

Moderbolagets verksamhet

Munters ABs verksamhet omfattar koncerngemensamma funktioner. Bolaget bedriver ingen extern affärsverksamhet.

Styrelsens arbete

Munters styrelse består av sju bolagsstämmovalda ledamöter utan suppleanter samt två ledamöter med två suppleanter utsedda av de anställdas organisationer. Verkställande direktören är ordinarie styrelseledamot. Andra tjänstemän i bolaget deltar i styrelsens sammanträden som föredragande.

Enligt arbetsordningen för styrelsen ska det årligen hållas ett konstituerande sammanträde samt fem ordinarie sammanträden. Under 2002 sammanträdde styrelsen 8 gånger, varav en gång utanför Sverige och 2 gånger per capsulam. Bolagets revisor deltar vid det styrelsemöte där koncernens årsboksutavhandling. Revisorerna rapporterar då sina iakttagelser från granskningarna som genomförts och bedömningen av koncernens interna kontroll.

Styrelsens arbete koncentreras på strategiska frågor, såsom verksamhetsinriktning, finans och ekonomi, kontroll och effektivitet. Styrelsens ordförande leder styrelsens arbete samt följer verksamhetens utveckling. Inom de ramar som styrelsen fastslagit leder den verkställande direktören verksamheten samt håller styrelsens ordförande kontinuerligt informerad om väsentliga affärshändelser.

Styrelsen fastställer, efter förslag av kompensationskommittén, som består av Berthold Lindqvist (styrelsens ordförande) samt ledamöterna Sören Mellstig och Sven Ohlsson, lön och bonus till bolagets verkställande direktör. Lön och bonus till övriga personer i koncernledningen fastställs av styrelsens ordförande efter förslag från verkställande direktören.

Nomineringskommitté

I enlighet med den princip som tillämpats sedan tidigare har en nomineringskommitté utsetts inför årets bolagsstämma bestående av representanter för bolagets största aktieägare per 31 december 2002. Styrelsens ordförande är sammankallande. Nomineringskommitténs uppgift är att inför ordinarie bolagsstämma framlägga förslag avseende val av styrelse, i förekommande fall revisorer, samt arvoden. Den nomineringskommitté som utsetts inför ordinarie bolagsstämma 2003 består av Berthold Lindqvist (styrelsens ordförande), Marianne Nilsson, Robur fonder, Tomas Nicolin, Tredje AP-fonden, Mats Guldbrand, AMF Pension, Mats Gustafsson, SEB fonder samt Peter Rudman, Nordea fonder.

Förvärvade bolag 2002

Bolag	Land	Produktområde	Förvärvstidpunkt	Årsomsättning
Glacier-Cor	USA	HumiCool	1 januari	50 Mkr
Polygon	Norge/Danmark	MCS	1 januari	450 Mkr
Alfa Service Senter	Norge	MCS	1 maj	58 Mkr
Svt	Tyskland	MCS	1 juli	180 Mkr
Aerotech	USA	HumiCool	1 juli	180 Mkr
Polygon Kristiansand	Norge	MCS	1 september	5 Mkr

Optionsprogram

Styrelsen har för avsikt att föreslå ordinarie bolagsstämman att styrelsen får rätt att ge ut ett optionsprogram riktat till ledande befattningshavare inom Munters. Programmets omfattning och villkor utreds för närvarande och avses att presenteras i god tid före bolagsstämman den 7 maj 2003.

Möjlighet till återköp av aktier

Styrelsen har för avsikt att föreslå ordinarie bolagsstämman att ge styrelsen ett förnyat bemyndigande att besluta om återköp av egna aktier. Ett sådant mandat skulle innebära att styrelsen ges möjlighet fram till nästa ordinarie stämma att – om man finner så lämpligt – besluta om återköp av egna aktier. Ett eventuellt återköp kan komma att ske såväl över börs som genom erbjudande till aktieägarna. Styrelsens mandat avses även innefatta möjlighet att överlåta återköpta aktier, på annat sätt än på Stockholmsbörsen, i samband med förvärv av företag eller verksamhet. Fullständigt förslag kommer att presenteras i god tid före bolagsstämman den 7 maj 2003.

Miljöpåverkan

Vad gäller Sverige bedriver koncernen tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken i det svenska dotterbolaget Munters Europe AB. Munters Europas tillstånds- och anmälningspliktiga verksamhet påverkar den yttre miljön vid produktionsanläggningen i Tobo genom utsläpp i luft och vatten. Motsvarande gäller även andra produktionsenheter i världen.

Valuta och räntee exponering

En betydande andel av Munters intäkter och kostnader genereras i utländska valutor. Detta innebär att Munters intäkter och resultat påverkas av förstärkningar eller försvagningar av den svenska kronan gentemot andra valutor. Fluktuationer i valutakurser påverkar Munters intäkter, kostnader, rörelseresultat, eget kapital och andra balansposter.

Den geografiska spridningen av Munters produktionsanläggningar resulterar i en betydande matchning av intäkter och kostnader i lokala valutor, vilket begränsar valutaexponeringen. Munters intäkter och rörelsekostnader per valuta framgår av tabellen nedan.

Valuta	Andel av intäkterna under 2002 %	Andel av kostnaderna under 2002 %
USD	32,3	30,4
EUR	32,6	30,2
SEK	7,0	12,7
GBP	5,8	5,5
JPY	3,0	3,0
AUD	3,0	1,8
NOK	8,7	9,1

Tabellen visar att Munters har en god matchning av intäkter och kostnader i respektive valuta. Munters policy är att säkra samtliga kontrakterade nettoflöden och prognostiserade flöden under de kommande nio månaderna till cirka 70 procent.

Nedanstående tabell visar Munters känslighet i rörelseresultat mot variationer i vissa valutor. Analysen grundar sig på resultatet för 2002 och förutsätter att alla andra faktorer som kan påverka resultatet är oförändrade.

Förändring i:	Uppskattad effekt på 2002 års rörelseresultat	
	Mkr	%
Svenska kronan jämfört med:		
EUR +1 %	-3,2	-0,7
USD +1 %	-2,4	-0,6
AUD +1 %	-0,7	-0,2
GBP +1 %	-0,6	-0,1
NOK +1 %	-0,4	-0,1
CAD +1 %	-0,4	-0,1

Omräkningsexponering, eget kapital

Vid omräkning av utländska dotterbolags balansräkningar till svenska kronor är Munters exponerat för valutafluktuationer, se not 1. Effekten på Munters eget kapital vid omräkning av utländska dotterbolags räkenskaper till svenska kronor uppgick under 2002 till -68,0 Mkr.

Ränteeponering

Munters lönsamhet påverkas av räntefluktuationer. Den beräknade effekten av en förändring av räntenivån med en procentenhet på resultatet efter finansiella poster uppgick till cirka 3,9 Mkr under 2002.

Förslag till vinstdisposition, kr

Till bolagsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Balanserad vinst	222 104 464
Årets vinst	129 544 669
Summa	351 649 133

Styrelsen och verkställande direktören föreslår följande disposition:

Till aktieägarna utdelas 3,50 kr/aktie	85 532 300
Balanseras i ny räkning	266 116 833
Summa	351 649 133

Koncernens fria egna kapital uppgår enligt upprättad koncernbalansräkning till 801 Mkr.

Avsättning till bundna reserver erfordras ej.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		2002	2001	2002	2001
Nettoomsättning	2,3	4 665 577	3 893 531	28 738	23 573
Kostnad för sålda varor		-3 069 229	-2 433 249	-483	-
Bruttoresultat		1 596 348	1 460 282	28 255	23 573
Försäljningskostnader		-692 203	-665 737	-581	-6 913
Administrationskostnader		-368 801	-332 836	-48 450	-33 789
Forsknings- och utvecklingskostnader		-42 937	-45 912	-	-
Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader		-27 502	-14 658	-	-
Rörelseresultat	2,4, 9-12	464 905	401 139	-20 776	-17 129
Resultat från andelar i koncernföretag	5	-	-	141 007	101 180
Resultat från andelar i intresseföretag		-	9 493	-	-
Ränteintäkter och liknande resultatposter	6	7 061	3 446	19 193	21 099
Räntekostnader och liknande resultatposter	7	-35 785	-25 386	-17 254	-13 386
Resultat efter finansiella poster		436 181	388 692	122 170	91 764
Bokslutsdispositioner		-	-	2 673	-2 673
Resultat före skatt		436 181	388 692	124 843	89 091
Skatt	8	-169 422	-149 334	4 702	-5 123
Minoritetens andel		-1 137	-	-	-
Årets resultat		265 622	239 358	129 545	83 968
Resultat per aktie, kr		10,83	9,69	-	-
Resultat per aktie efter utspädning, kr		10,80	9,67	-	-
Antal aktier i genomsnitt, miljoner		24,5	24,7	-	-

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		02-12-31	01-12-31	02-12-31	01-12-31
TILLGÅNGAR					
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	14				
Patent, licenser samt liknande rättigheter		23 269	13 289	550	550
Goodwill		445 866	175 544	–	–
		469 135	188 833	550	550
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	15,16	224 917	171 106	–	–
Maskiner och andra tekniska anläggningar		200 498	218 495	–	–
Inventarier, verktyg och installationer		208 075	155 420	2 675	1 890
Pågående nyanläggningar		33 553	17 695	–	–
		667 043	562 716	2 675	1 890
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i koncernföretag	17	–	–	191 007	187 726
Andelar i intresseföretag		–	37 996	–	–
Långfristiga fordringar hos koncernföretag		–	–	23 058	8 508
Uppskjuten skattefordran	18	69 476	52 661	2 526	–
Andra långfristiga fordringar		22 581	14 305	3 719	3 648
		92 057	104 962	220 310	199 882
Summa anläggningstillgångar		1 228 235	856 511	223 535	202 322
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Varulager m.m.					
Råvaror och förnödenheter		153 790	139 946	–	–
Varor under tillverkning		41 889	41 350	–	–
Färdiga varor och handelsvaror		68 561	65 376	–	–
Pågående arbete för annans räkning		56 267	9 576	–	–
Förskott till leverantörer		8 030	7 714	–	–
		328 537	263 962	–	–
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		947 834	860 898	–	1 113
Fordringar hos koncernföretag		–	–	677 379	593 314
Skattefordringar		9 908	10 240	693	1 474
Övriga fordringar		41 129	42 371	8 141	7 587
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	43 762	42 464	1 362	1 472
		1 042 633	955 973	687 575	604 960
Kassa och bank		132 927	151 842	4 815	40 789
Summa omsättningstillgångar		1 504 097	1 371 777	692 390	645 749
SUMMA TILLGÅNGAR		2 732 332	2 228 288	915 925	848 071
Ställda säkerheter	20	27 398	5 003	Inga	Inga
Eventuelltillgångar		Inga	Inga	Inga	Inga

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		02-12-31	01-12-31	02-12-31	01-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital	21				
Bundet eget kapital					
Aktiekapital		125 000	125 000	125 000	125 000
Bundna reserver		187 811	214 148	74 514	71 596
		312 811	339 148	199 514	196 596
Fritt eget kapital					
Fria reserver		535 575	433 721	222 105	231 293
Årets resultat		265 622	239 358	129 545	83 968
		801 197	673 079	351 650	315 261
Summa eget kapital		1 114 008	1 012 227	551 164	511 857
Minoritetsintresse		5 343	–	–	–
Obeskattade reserver		–	–	–	2 673
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	22	109 646	99 428	33 969	32 286
Uppskjuten skatteskuld	18	33 962	15 663	–	–
Övriga avsättningar	23	78 197	90 961	–	–
		221 805	206 052	33 969	32 286
Långfristiga skulder					
Skulder till kreditinstitut	24	155 548	7 179	–	–
Skulder till koncernföretag		–	–	–	–
Övriga skulder		128 882	5 517	–	–
		284 430	12 696	–	–
Kortfristiga skulder					
Skulder till kreditinstitut	24	260 327	266 606	201 214	180 062
Förskott från kunder		49 358	77 313	–	–
Leverantörsskulder		332 009	282 662	3 991	5 550
Skulder till koncernföretag		–	–	113 371	99 820
Skatteskulder		87 030	94 175	–	2 245
Övriga skulder		126 843	46 586	2 257	588
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	251 179	229 971	9 959	12 990
		1 106 746	997 313	330 792	301 255
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 732 332	2 228 288	915 925	848 071
Ansvarsförbindelser	26	24 508	21 658	64 146	88 023

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Not	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		2002	2001	2002	2001
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Resultat efter finansiella poster		436 181	388 692	122 170	91 764
Återföring av ej likvidpåverkande poster					
Resultatandel i intresseföretag		–	–9 493	–	–
Avskrivningar	4	161 127	124 640	777	960
Orealiserade kursdifferenser		10 368	–5 867	–	–
Resultat vid avyttring och utrangering av anläggningstillgångar		–883	7 481	–94 270	104
Avsättningar till pensioner		10 218	2 681	1 683	–
Övriga avsättningar		–17 745	9 185	–	495
Andra ej likviditetspåverkande resultatposter		2 210	–1 107	–252	23
		165 295	127 520	–92 062	1 582
Betald skatt		–198 223	–129 950	–1 464	–6 103
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i rörelsekapital		403 253	386 262	28 644	87 243
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital					
Förändring av varulager		27 580	–10 132	–	–
Förändring av kundfordringar		41 917	–63 629	1 113	174
Förändring av övriga fordringar		28 287	–8 630	16 050	–16 739
Förändring av leverantörsskulder		–18 109	19 046	–1 559	1 149
Förändring av övriga skulder		–67 032	50 098	16 448	53 743
		12 643	–13 247	32 052	38 327
Kassaflöde från den löpande verksamheten		415 896	373 015	60 696	125 570
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Förvärv av dotterbolag	13	–289 494	–10 842	–3 281	–5 320
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	14	–4 648	–6 522	–	–550
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	15	–183 417	–140 462	–1 562	–1 554
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1 396	5 122	–	–
Förändring av övriga finansiella anläggningstillgångar		1 149	5 053	–17 147	38 946
Kassaflöde från investeringsverksamheten		–475 014	–147 651	–21 990	31 522
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Koncernbidrag		–	–	–	14 386
Erhållen betalning för utställda optioner	21	2 918	2 327	2 918	2 327
Förändring av lån		139 671	–71 861	21 152	–45 126
Utbetald utdelning	21	–73 658	–57 040	–73 658	–57 040
Återköp av aktier	21	–25 092	–40 888	–25 092	–40 888
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		43 839	–167 462	–74 680	–126 341
Årets kassaflöde		–15 279	57 902	–35 974	30 751
Likvida medel vid årets början		151 842	88 073	40 789	10 038
Kursdifferens i likvida medel		–3 636	5 867	–	–
Likvida medel vid årets utgång		132 927	151 842	4 815	40 789
NETTOSKULDENS SAMMANSÄTTNING					
Kortfristiga lån		260 327	266 606	201 214	180 062
Långfristiga lån		155 548	7 179	–	–
Pensionsskuld		82 237	73 741	33 969	32 286
Likvida medel		–132 927	–151 842	–4 815	–40 789
Nettoskuld		365 185	195 684	230 368	171 559

Redovisningsprinciper och noter

NOT 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Belopp i tkr om inget annat anges.

Redovisningsprinciper

Munterskoncernens bokslut upprättas enligt årsredovisningslagen och Redovisningsrådets rekommendationer (RR) och uttalanden. Använda redovisningsprinciper och beräkningsmetoder är oförändrade jämfört med föregående år med tillägg av Redovisningsrådets rekommendationer som trädde i kraft den 1 januari 2002: RR 1:00 Koncernredovisning, RR 15 Immateriella tillgångar, RR 16 Avsättningar, ansvarsförbindelser och eventuell tillgångar, RR 17 Nedskrivningar, RR 19 Verksamheter under avveckling, RR 21 Lånekostnader och RR 23 Upplysningar om närstående. Tillämpningen av dessa har inte haft någon materiell påverkan på bolagets resultat och ställning. Alternativet att omräkna goodwill enligt övergångsreglerna i RR 1:00 har inte tillämpats eftersom en sådan omräkning inte skulle medföra någon väsentlig förändring.

Koncernredovisning

Munterskoncernens redovisning omfattar moderbolaget, samtliga dotterbolag samt intresseföretag. Med dotterbolag avses de bolag där moderbolaget direkt eller indirekt har mer än hälften av rösterna eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande. Med intresseföretag avses företag där moderbolaget direkt eller indirekt har ett långsiktigt innehav som motsvarar minst 20 procent och högst 50 procent av rösterna eller på annat sätt har ett betydande inflytande.

Samtliga förvärv av dotterbolag redovisas enligt förvärvsmetoden. Denna innebär att tillgångar och skulder redovisade hos dotterbolag vid förvärvstidpunkten tas upp till marknadsvärde i koncernens balansräkning enligt en förvärvsanalys. Överstiger anskaffningsvärdet för aktierna i dotterbolaget det beräknade marknadsvärdet av bolagets nettotillgångar enligt förvärvsanalysen utgörs skillnaden av koncernmässig goodwill. Goodwill fastställs i lokal valuta. Bolag som förvärvas under löpande år ingår i koncernens resultaträkning från och med förvärvstidpunkten.

Intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Denna innebär att i koncernens balansräkning redovisas anskaffningskostnaden för aktierna med tillägg för koncernens andel av intresseföretagens resultat efter förvärvet och efter avdrag för erhållna utdelningar. I koncernens resultaträkning ingår andel av intresseföretagens resultat före skatt med avdrag för, i förekommande fall, goodwill- och övervärdesavskrivning. Andelen i intresseföretagens skatt särredovisas och ingår i koncernens skatt.

Internvinster elimineras i samband med upprättandet av koncernredovisningen. Skatteeffekter som följer av koncernelimineringar beaktas vid beräkningen av årets skatt.

Omräkning av utländska dotterbolags bokslut

Munters utländska dotterbolag klassificeras som självständiga utlandsverksamheter. Därav följer att dagskursmetoden tillämpas för omräkning av deras redovisning. Metoden innebär att samtliga tillgångar och skulder omräknas till balansdagskurs och samtliga poster i resultaträkningen till medelkurs. Den omräkningsdifferens som uppkommer förs direkt till koncernens eget kapital.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta omräknas till balansdagens kurs. I de fall en tillgång eller investering effektivt är skyddad mot valutakursfluktuationer av en skuld i motsvarande utländsk valuta sker ej justering av redovisade värden.

Valutakurser

Följande valutakurser har använts vid omräkningar.

Valuta	Belopp	Land	Medelkurs		Balansdagskurs	
			2002	2001	2002	2001
AUD	1	Australien	5,28	5,34	4,98	5,43
CAD	1	Kanada	6,19	6,67	5,63	6,69
CNY	1	Kina	1,17	1,25	1,07	1,29
DEM	100	Tyskland	–	473,03	–	481,55
DKK	100	Danmark	123,31	124,15	123,75	126,65
EUR	1	Euro	9,16	9,25	9,19	9,42
FIM	100	Finland	–	155,60	–	158,42
FRF	100	Frankrike	–	141,04	–	143,59
GBP	1	Storbritannien	14,58	14,87	14,15	15,48
JPY	100	Japan	7,77	8,51	7,40	8,13
NOK	100	Norge	122,02	114,97	125,95	118,35
SGD	1	Singapore	5,43	5,76	5,09	5,76
THB	1	Thailand	0,23	0,23	0,21	0,24
USD	1	USA	9,72	10,33	8,83	10,67
ZAR	1	Sydafrika	0,92	1,22	1,01	0,89

Intäktsredovisning

Intäkter från varuförsäljning redovisas vid leverans då huvudsakligen alla risker och rättigheter övergår till köparen. Intäkter från service- och tjänsteuppdrag redovisas i proportion till färdigställandegraden på balansdagen under förutsättning att en tillförlitlig beräkning av vinsten kan göras.

Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningskostnad enligt principen först in-först ut och verkligt värde. Erforderliga reserveringar sker för inkurs. Pågående arbete värderas till direkta löne- och materialkostnader med skäligt pålägg för indirekta tillverkningskostnader.

Fordringar

Fordringar är efter individuell värdering upptagna till belopp varmed de beräknas inflyta.

Likvida medel i kassaflödesanalysen

Likvida medel klassificeras som kassa och banktillgodohavanden inklusive bankdepositioner.

Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan baseras på anläggningstillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad nyttjandeperiod.

Följande nyttjandeperioder tillämpas vid avskrivning enligt plan.

Byggnader	25–30 år
Maskiner och inventarier	3–10 år
Patent, licenser samt liknande rättigheter	3–20 år
Goodwill	5–20 år

Koncerngoodwill skrivs vanligtvis av över fem till tio år. Koncerngoodwill med avskrivningstakt med mindre än 10 procent per år hänförs till strategiskt viktiga förvärv som bedöms motivera en längre avskrivningsperiod av marknadsmässiga eller tekniska skäl. Goodwillvärdena omprövas regelbundet för att fastställa om nedskrivningsbehov föreligger. Det sker genom beräkning av varje verksamhets diskonterade framtida kassaflöden. Avskrivning på goodwill redovisas i övriga rörelsekostnader.

Leasing

Leasing klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing. Redovisning av finansiell leasing medför att anläggningstillgång upptas som tillgångspost i balansräkningen och att en motsvarande skuld redovisas. Tillgången avskrivs enligt plan över nyttjandeperioden medan leasingbetalningarna redovisas som ränta och amortering av skulden. Vid operationell leasing kostnadsförs leasingkostnaden i resultaträkningen över leaseperioden.

Avsättningar

Avsättningar definieras som förpliktelser vilka är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. I balansräkningen redovisas som avsättningar pensioner, uppskjutna skatteskulder, omstruktureringsreserver samt andra liknande poster. Avsättningar för pensioner beräknas i enlighet med lokala lagar och förordningar i varje land.

Garantikostnader

Garantikostnader belastar kostnad för sålda varor. Avsättningar för garantikostnader sker schablonmässigt med ett belopp som motsvarar den genomsnittliga kostnaden för garantikostnader i förhållande till omsättningen under den senaste 24-månadersperioden, justerat med belopp för kända garantianspråk överstigande schablonavsättningen.

Forsknings- och utvecklingskostnader

Koncernens utgifter för forskning och utveckling har inte uppfyllt de ställda kriterierna för att redovisas som tillgång och har således, i likhet med tidigare år, kostnadsförts löpande under året.

Optionsprogram

Under åren 2000, 2001 och 2002 har Munters genomfört optionsprogram riktat till ledande befattningshavare i koncernen. För optionerna har erlagts en marknadsmässig premie, vilken har redovisats som en ökning av koncernens bundna egna kapital. För att täcka bolagets åtagande enligt optionsprogrammen har förvärvat egna aktier, vars inköpspris har redovisats som en minskning av koncernens fria egna kapital. Vid en framtida inlösen av optionerna kommer den erhållna teckningslikviden att redovisas som en ökning av koncernens egna kapital. Optionspremien kommer för programmen under 2001 och 2002 att subventioneras med 30 respektive 40 procent i form av

en kontantbonus, under förutsättning att respektive befattningshavare är anställd vid tiden för optionernas lösenperiod. Subventionen med tillhörande sociala avgifter belastar koncernens resultat.

Skatt

Inkomstskatt i koncernredovisningen utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt beräknas på respektive bolags skattepliktiga resultat enligt deklaration för året. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas på temporära skillnader mellan redovisade värden i balansräkningen och skattemässiga restvärden. Uppskjuten skatt på underskottsavdrag redovisas som tillgång i de fall det är sannolikt att dessa resulterar i lägre skatteutbetalningar i framtiden. Beloppen beräknas på skattesatser som är beslutade eller aviserade per balansdagen.

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Närståendetransaktioner

Det föreligger inga väsentliga avtalsrelationer eller transaktioner mellan Munters AB och dess närstående. Ersättningar och villkor i anställningsavtal för ledande befattningshavare och enskilda styrelseledamöter framgår i not 11. Munters AB har inte lämnat garantier eller borgensförbindelser till eller till förmån för styrelseledamöterna eller ledande befattningshavare. Ingen av styrelseledamöterna eller de ledande befattningshavarna har under innevarande räkenskapsår eller föregående räkenskapsår haft någon direkt eller indirekt delaktighet i affärstransaktioner med bolaget, som är eller var ovanlig till sin karaktär eller med avseende på villkoren, och som i något avseende kvarstår oreglerad eller oavslutad.

Nya rekommendationer år 2003

Från och med den 1 januari 2003 kommer Munters att tillämpa följande nya rekommendationer utgivna av Redovisningsrådet: RR 2:02 Varulager, RR 22 Utformning av finansiella rapporter, RR 25 Rapportering för segment, RR 26 Händelser efter balansdagen, RR 27 Finansiella instrument och RR 28 Statliga stöd. Rekommendationerna kommer att innebära utökade upplysningskrav i Munters finansiella rapporter. Även rekommendationen RR 24 Förvaltningsfastigheter träder i kraft under 2003 men behandlar ett område utanför Munters verksamhet.

NOT 2 Nettoomsättningens och rörelseresultatets fördelning

Nettoomsättning och rörelseresultat fördelas sig per region enligt följande.

Koncernen	Nettoomsättning		Rörelseresultat	
	2002	2001	2002	2001
Region Europe	2 731 402	1 949 761	275 824	179 243
Region Americas	1 577 262	1 592 321	204 524	190 297
Region Asia	426 962	408 227	46 377	47 537
Centralt och elimineringar	-70 049	-56 778	-61 820	-15 938
	4 665 577	3 893 531	464 905	401 139

Nettoomsättningen fördelas sig på geografiska marknader enligt följande.

Nettoomsättning	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Norden	898 800	412 131	5 226	8 450
Europa exklusive Norden	1 610 617	1 358 910	14 461	10 763
Nordamerika	1 501 733	1 454 289	2 002	1 050
Övriga marknader	654 427	668 201	7 049	3 310
	4 665 577	3 893 531	28 738	23 573

NOT 3 Inköp och försäljning mellan koncernföretag

Nettoomsättningen i moderbolaget avser utförda tjänster för dotterbolag. All handel mellan koncernföretag sker på marknadsmässiga villkor.

NOT 4 Avskrivningar

Årets avskrivningar belastar resultaträkningen enligt nedan.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Kostnad för sålda varor	100 018	82 855	–	–
Försäljningskostnader	10 719	12 886	13	66
Administrationskostnader	19 871	14 051	764	894
Forsknings- och utvecklingskostnader	266	190	–	–
Övriga rörelsekostnader	30 253	14 658	–	–
	161 127	124 640	777	960

NOT 5 Resultat från andelar i koncernföretag

	Moderbolaget	
	2002	2001
Utdelning	46 737	101 284
Nedskrivning	–	–104
Realisationsvinst	94 270	–
	141 007	101 180

Realisationsvinsten under 2002 avser en koncernintern försäljning av dotterbolag.

NOT 6 Ränteintäkter och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ränteintäkter koncernföretag	–	–	18 776	19 927
Ränteintäkter övriga	4 433	3 446	417	1 172
Övriga finansiella intäkter	2 628	–	–	–
	7 061	3 446	19 193	21 099

NOT 7 Räntekostnader och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Räntekostnader koncernföretag	–	–	–2 744	–1 495
Räntekostnader övriga	–27 382	–22 641	–16 026	–12 148
Kursdifferenser	–6 729	179	1 516	548
Övriga finansiella kostnader	–1 674	–2 924	–	–291
	–35 785	–25 386	–17 254	–13 386

NOT 8 Skatt

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Aktuell skattekostnad	174 014	161 496	–2 176	2 245
Skatt hänförlig till tidigare år/kupongskatter	3 585	–9 426	–	8 471
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader och underskottsavdrag	–8 652	–4 170	–2 526	–5 593
Uppskjuten skatt hänförlig till förändring av värderingsreserver	464	1 054	–	–
Uppskjuten skatt hänförlig till förändrade skattesatser	11	380	–	–
Skattekostnad	169 422	149 334	–4 702	5 123
Avstämning av effektiv skatt				
Resultat före skatt	436 181	388 692	124 843	89 091
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	122 131	108 834	34 956	24 945
Skillnad hänförlig till utländska skattesatser/kupongskatter	35 988	33 267	–	8 471
Icke avdragsgilla kostnader	17 257	13 287	672	162
Icke skattepliktiga intäkter	–15 810	–6 665	–39 479	–28 455
Förändring av värderingsreserver	6 252	1 054	–851	–
Skatt hänförlig till tidigare år	3 585	–188	–	–
Förändrade skattesatser	19	–255	–	–
Skattekostnad	169 422	149 334	–4 702	5 123

NOT 9 Medelantalet anställda

Koncernen	2002		2001			2002		2001	
	Antal	Varav män	Antal	Varav män		Antal	Varav män	Antal	Varav män
Australien	108	81%	82	82%	Polen	12	75%	11	82%
Belgien	27	80%	21	76%	Schweiz	23	91%	22	86%
Brasilien	24	88%	27	89%	Singapore	19	74%	21	71%
Danmark	67	70%	4	50%	Spanien	12	58%	12	58%
Finland	206	89%	155	88%	Storbritannien	182	60%	156	78%
Frankrike	120	78%	110	77%	Sverige	459	84%	449	84%
Italien	150	82%	128	80%	Sydafrika	23	78%	23	83%
Japan	49	84%	58	88%	Thailand	27	89%	21	86%
Kanada	13	85%	12	83%	Tyskland	504	86%	425	87%
Kina	100	80%	84	77%	USA	603	82%	592	83%
Korea	6	67%	–	–	Österrike	65	85%	60	87%
Mexiko	21	86%	26	88%		3 100	82%	2 541	83%
Nederländerna	45	87%	42	86%					
Norge	235	78%	–	–					
					Varav moderbolaget (Sverige)	19	68%	15	60%

NOT 10 Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2002		2001	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader
Moderbolaget	14 751	10 960	12 164	9 709
varav pensionskostnader		4 907		5 934
Dotterbolag	1 197 992	305 392	970 643	284 428
varav pensionskostnader		56 933		40 841
Koncernen	1 212 743	316 352	982 807	294 137
varav pensionskostnader		61 840		46 775

Koncernen	2002			2001		
	VD och styrelse	Varav bonus	Övriga anställda	VD och styrelse	Varav bonus	Övriga anställda
Australien	1 172	343	23 807	4 397	796	13 405
Belgien	431	–	8 805	532	110	7 009
Brasilien	486	–	3 773	413	–	2 674
Danmark	1 010	–	25 759	–	–	2 693
Finland	1 026	–	52 530	996	–	46 629
Frankrike	–	–	34 223	4 098	401	27 183
Italien	1 842	284	44 310	1 634	33	28 563
Japan	6 057	–	27 957	4 008	–	33 456
Kanada	39	–	8 344	–	–	6 360
Kina	1 080	–	4 724	1 825	609	3 854
Korea	358	–	1 104	–	–	–
Mexiko	1 604	311	6 418	1 735	258	3 077
Nederländerna	1 667	293	13 909	1 801	500	14 203
Norge	3 951	287	98 868	–	–	–
Polen	527	62	1 251	438	10	829
Schweiz	1 318	250	11 778	1 078	159	10 367
Singapore	1 102	185	3 273	1 360	432	4 456
Spanien	–	–	5 232	991	235	2 766
Storbritannien	3 966	919	65 842	4 654	134	51 224
Sverige	6 325	1 285	147 743	4 531	795	144 224
Sydafrika	597	–	3 224	607	–	3 812
Thailand	994	309	1 850	1 225	287	1 120
Tyskland	3 070	513	197 455	7 502	1 395	160 532
USA	3 374	603	352 116	3 438	960	347 284
Österrike	1 603	458	24 849	1 547	465	18 277
	43 599	6 102	1 169 144	48 810	7 579	933 997
Varav moderbolaget (Sverige)	4 385	987	10 366	3 672	669	8 492

NOT 11 Ersättningar till ledande befattningshavare

	Grundlön/ styrelsearvode	Rörlig bonus	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Summa
Styrelsens ordförande	350	–	–	–	350
Övriga styrelseledamöter	800	–	–	–	800
Verkställande direktören	2 350	774	86	1 472	4 682
Andra ledande befattningshavare (4 personer)	6 865	1 279	511	3 082	11 737
	10 365	2 053	597	4 554	17 569

Styrelsearvodet avser arvodet beslutat på den ordinarie bolagsstämman 2002. Rörlig bonus avser för verksamhetsåret 2002 kostnadsförd bonus, vilken utbetalas under 2003. Övriga förmåner avser tjänstebil- och bostadsförmån.

Principer

Till styrelsens ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Ledamöter anställda i Munters erhåller ej styrelsearvode.

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig bonus, bilförmån/bostadsförmån samt pension. Med andra ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen.

Fördelningen mellan grundlön och rörlig bonus ska stå i proportion till befattningshavarens ansvar och befogenhet.

För verkställande direktören är den rörliga bonusen maximerad till 55 procent av den fasta lönen. Bonusen baseras på koncernens resultat efter finansiella poster.

För andra ledande befattningshavare är den rörliga bonusen maximerad till 30–70 procent av grundlönen. Den rörliga bonusen baseras på förbättring gentemot föregående år för respektive individs ansvar vad gäller omsättning, resultat efter finansiella poster och kapitalomsättningshastighet samt utfall av individuella aktivitetsplaner.

Bonus

För verkställande direktören motsvarade bonusbeloppet 33 procent av grundlönen.

För andra ledande befattningshavare motsvarade bonusbeloppet 8–30 procent av grundlönen.

Pension

Pensionsåldern för verkställande direktören och andra ledande befattningshavare är 60–65 år. Befattningshavare med pensionsmedförande lön i Sverige omfattas av ett pensionsprogram som innebär att pension utgår med 70 procent av pensionsmedförande lön, vilket är summan av den fasta lönen

och genomsnittlig bonus de tre sista anställningsåren. Efterlevandepension uppgår till 30–50 procent av ålderspensionen. Befattningshavare med hemvist i USA omfattas av det generella pensionsprogrammet 401K samt särskild premiebaserad pensionsplan. Pensionsåtagandet är fullt försäkrat i försäkringsbolag. Medel avsätts månadsvis till försäkring och motsvarar vid varje tillfälle bolagets åtagande.

Avgångsvederlag

Mellan bolaget och verkställande direktören samt andra ledande befattningshavare gäller en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning från bolagets sida erhålls ett avgångsvederlag som uppgår till 12 månadslöner (för verkställande direktören 18 månader). Avgångsvederlaget avräknas mot andra förvärvsinkomster. Vid uppsägning från verkställande direktörens och andra ledande befattningshavares sida utgår inget avgångsvederlag.

Optionsprogram

Verkställande direktören och andra ledande befattningshavare har deltagit i det optionsprogram som beslutades av ordinarie bolagsstämman under det gångna året. Optionerna har förvärvats till marknadsmässigt pris. Under villkor att anställningen inte upphört vid optionslösen utgår en subvention från företaget uppgående till 40 procent av optionspremien som utbetalas vid tiden för optionslösen i form av en extra bonus.

Berednings- och beslutsprocess

Styrelsen har inom sig tillsatt en kompensationskommitté som under 2002 har sammanträtt vid 5 tillfällen. Ersättningar till verkställande direktören och de andra ledande befattningshavarna har beslutats av styrelsen utifrån kompensationskommitténs rekommendation.

NOT 12 Arvoden till revisorer

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ernst & Young				
Revision	5 487	4 715	215	215
Andra uppdrag	2 144	2 263	486	124
KPMG				
Revision	207	96	–	–
Andra uppdrag	256	102	–	–
Övriga				
Revision	503	83	–	–
Andra uppdrag	637	81	–	–
	9 234	7 340	701	339

Med revision avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Med andra uppdrag avses huvudsakligen konsultationer inom skatteområdet samt företagsbesiktningar i samband med företagsförvärv.

Ökningen i revisionsarvoden till Ernst & Young förklaras av under året förvärvade bolag.

NOT 13 Förvärvade tillgångar och skulder

	Koncernen	
	2002	2001
Anläggningstillgångar	445 758	13 829
Omsättningstillgångar	249 680	11 894
Likvida medel	19 866	2 749
Summa tillgångar	715 304	28 472
Avsättningar	11 946	631
Lån och räntebärande skulder	134 422	10 663
Kortfristiga skulder	121 245	–
Summa skulder	267 613	11 294
Köpeskillning	447 691	17 178
Skuldförd tilläggsköpeskillning	–138 331	–3 588
Utbetald köpeskillning	309 360	13 590
Avgår förvärvade likvida medel	–19 866	–2 748
Påverkan på likvida medel	289 494	10 842

NOT 14 Immateriella anläggningstillgångar

Koncernen	Patent, licenser samt liknande rättigheter	Goodwill 5 år	Goodwill 10 år	Goodwill 15 år	Goodwill 20 år	Summa goodwill	Summa immateriella tillgångar
Anskaffningsvärden							
Belopp vid årets början	18 117	21 284	47 631	–	171 223	240 138	258 255
Årets investeringar	4 648	6 265	138 850	79 623	75 467	300 205	304 853
Förvärvade verksamheter	–	17 767	–	–	–	17 767	17 767
Omklassificeringar	9 276	–	–	–	–	–	9 276
Årets omräkningsdifferenser	–2 582	–781	–308	–7 369	–1 674	–10 132	–12 714
Belopp vid årets utgång	29 459	44 535	186 173	72 254	245 016	547 978	577 437
Akkumulerade avskrivningar							
Belopp vid årets början	4 828	3 785	43 621	–	17 188	64 594	69 422
Förvärvade verksamheter	–	8 817	–	–	–	8 817	8 817
Omklassificeringar	92	–	–	–	–	–	92
Årets avskrivningar	1 498	6 832	8 834	2 655	11 932	30 253	31 751
Årets omräkningsdifferenser	–228	–192	–839	–251	–270	–1 552	–1 780
Belopp vid årets utgång	6 190	19 242	51 616	2 404	28 850	102 112	108 302
Bokfört värde	23 269	25 293	134 557	69 850	216 166	445 866	469 135
Moderbolaget							
Anskaffningsvärden							
Belopp vid årets början	550						
Belopp vid årets utgång	550						
Bokfört värde	550						

NOT 15 Materiella anläggningstillgångar

Koncernen	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	Summa materiella tillgångar
Anskaffningsvärden					
Belopp vid årets början	314 221	617 053	444 328	17 695	1 393 297
Årets investeringar	8 091	38 688	88 954	47 684	183 417
Försäljningar och utrangeringar	–1 257	–28 638	–13 561	–106	–43 562
Förvärvade verksamheter	80 727	20 864	69 884	15 637	187 112
Omklassificeringar	–12 124	23 391	18 155	–39 606	–10 184
Årets omräkningsdifferenser	–27 670	–69 768	–25 126	–7 751	–130 315
Belopp vid årets utgång	361 988	601 590	582 634	33 553	1 579 765
Akkumulerade avskrivningar					
Belopp vid årets början	143 115	398 558	288 908	–	830 581
Försäljningar och utrangeringar	–241	–19 860	–9 510	–	–29 611
Förvärvade verksamheter	13 854	15 322	35 754	–	64 930
Omklassificeringar	–17 645	265	16 065	–	–1 315
Årets avskrivningar	11 886	55 594	61 898	–	129 378
Årets omräkningsdifferenser	–13 898	–48 787	–18 556	–	–81 241
Belopp vid årets utgång	137 071	401 092	374 559	–	912 722
Bokfört värde	224 917	200 498	208 075	33 553	667 043
Moderbolaget					
Anskaffningsvärden					
Belopp vid årets början	5 409				
Årets investeringar	1 561				
Belopp vid årets utgång	6 970				
Akkumulerade avskrivningar					
Belopp vid årets början	3 518				
Årets avskrivningar	777				
Belopp vid årets utgång	4 295				
Bokfört värde	2 675				

Taxeringsvärden på byggnader i Sverige uppgår till 10 263 tkr (10 180). Taxeringsvärden på mark i Sverige uppgår till 1 311 tkr (1 311). Tidigare erhållna lokaliseringsbidrag uppgår i koncernen till 6 613 tkr (6 613). Lokaliseringsbidrag har minskat anskaffningsvärdet på byggnader. Övriga lokaliseringsbidrag i koncernen har minskat anskaffningsvärdet på maskiner och inventarier.

Lokaliseringsbidrag hänförliga till maskiner och inventarier löses upp i takt med avskrivningar på maskiner och inventarier, det vill säga över 10 år. Icke intäktsförda lokaliseringsbidrag uppgår vid årets utgång till 180 tkr (360).

NOT 16 Leasing**Finansiell leasing**

Finansiella leasingavtal ingår i utgående balans för tillgångsslaget maskiner och andra tekniska anläggningar med 5 944 tkr (3 002). Anskaffningsvärdet för dessa tillgångar uppgår till 10 389 tkr (3 628) och ackumulerade avskrivningar uppgår till 4 445 tkr (626). Avskrivningarna som belastar årets resultat uppgår till 2 383 tkr (306).

Operationell leasing

Minimileasekostnaden för operationella leaseingavtal uppgår under året till 154 432 tkr (133 227).

Framtida betalningar för ej annullerbara operativa leasingkontrakt förfaller enligt följande.

	Lokaler	Bilar och övrigt
2003	63 547	73 521
2004–2007	143 175	74 734
2008 och senare	54 921	229
	261 643	148 484

NOT 17 Andelar i koncernföretag

Direkta aktieinnehav, org nr	Land	Kapitalandel	Bokfört värde
AB Carl Munters, 556035-1198	Sverige	100%	169 301
Munters Beteiligungs GmbH	Tyskland	100%	3 452
Munters BV	Nederländerna	100%	41
Munters Corporation	USA	100%	2 393
Munters France SA	Frankrike	100%	3 056
Munters Group Ltd	Storbritannien	100%	4 323
Munters Holding Italy Srl	Italien	100%	138
Munters Holding Norway AS	Norge	100%	126
Munters (Thailand) Co Ltd	Thailand	100%	505
Polygon A/S	Danmark	19%	1 357
Sundsvalls Totalsanering AB, 556467-1336	Sverige	100%	6 315
191 007			

Indirekta aktieinnehav i väsentliga**rörelsedrivande koncernföretag, org nr**

Land	Kapitalandel
Schweiz	100%
Kina	100%
Danmark	100%
Brasilien	100%
Mexiko	100%
Italien	100%
Tyskland	100%
Sverige	100%
Tyskland	100%
Kanada	100%
Japan	100%
Korea	100%
Storbritannien	100%
Belgien	100%
Finland	100%
Polen	100%
Singapore	100%
Sydafrika	100%
Australien	100%
Spanien	100%
Italien	100%
Sverige	100%
Österrike	100%
Tyskland	100%
Norge	100%
Danmark	56%
Tyskland	100%

NOT 18 Uppskjuten skattefordran och skatteskuld

Uppskjutna skattefordringar	Koncernen	
	2002	2001
hänförliga till:		
Byggnader	18 224	17 927
Maskiner och inventarier	10 690	3 122
Lager	13 891	9 258
Kundfordringar	5 893	4 959
Avsättningar	14 156	9 751
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	15 919	16 569
Övrigt	3 116	2 904
Underskottsavdrag	6 370	14 924
Värderingsreserver	-300	-11 155
Kvittning	-18 483	-15 598
	69 476	52 661
Uppskjutna skatteskulder		
hänförliga till:		
Obeskattade reserver	-18 043	-14 750
Maskiner och inventarier	-27 046	-15 490
Lager	-529	-440
Övrigt	-6 827	-581
Kvittning	18 483	15 598
	-33 962	-15 663
Netto uppskjuten skattefordran/skatteskuld	35 514	36 998

Underskottsavdragen uppgår till totalt 41 Mkr i nominellt värde. Efter avdrag för en värderingsreserv om 21 Mkr har nettobeloppet 20 Mkr utgjort underlag för uppskjuten skattefordran.

NOT 19 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Förutbetalda hyror och leasingavgifter	9 444	10 894	942	920
Upplupna ränteintäkter	64	236	-	86
Upplupna försäkrings- och licensavgifter	7 651	4 735	270	-
Övriga poster	26 603	26 599	150	466
	43 762	42 464	1 362	1 472

NOT 20 Ställda säkerheter

Ställda säkerheter för skulder till kreditinstitut	Koncernen	
	2002	2001
Företagsinteckningar	13 766	5 003
Fordringar	13 632	-
	27 398	5 003

Ställda säkerheter om 22 756 tkr har medföljt från under året förvärvade bolag.

NOT 21 Eget kapital

Koncernen	Aktiekapital	Bundna reserver	Fria reserver	Summa
Belopp vid årets början	125 000	214 148	673 079	1 012 227
Utdelning			-73 658	-73 658
Återköp av aktier/optionsprogram		2 918	-25 092 ¹	-22 174
Förskjutning mellan bundna och fria reserver		-27 477	27 477	-
Omräkningsdifferens		-1 778	-66 231	-68 009
Årets resultat			265 622	265 622
Belopp vid årets utgång	125 000	187 811	801 197	1 114 008
Moderbolaget	Aktiekapital	Bundna reserver	Fria reserver	Summa
Belopp vid årets början	125 000	71 596	315 261	511 857
Utdelning			-73 658	-73 658
Återköp av aktier/optionsprogram		2 918	-25 092 ¹	-22 174
Koncernbidrag			5 594	5 594
Årets resultat			129 545	129 545
Belopp vid årets utgång	125 000	74 514	351 650	551 164

Aktiekapitalet utgörs av 25 000 000 aktier à nominellt 5 kr.

¹ Avser återköp av 114 700 egna aktier. Bolagets totala innehav i egna aktier uppgår till 562 200 st.

NOT 22 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Avsättning för FPG/PRI pensioner	82 237	73 741	33 969	32 286
Övriga pensioner och liknande förpliktelser	27 409	25 687	-	-
	109 646	99 428	33 969	32 286

NOT 23 Övriga avsättningar

	Koncernen	
	2002	2001
Garantiavsättningar	38 552	57 471
Avsättning för omstrukturingskostnad	–	2 382
Avsättning för hyresåtagande	19 120	19 120
Avsättning för juridiska tvister	18 488	10 988
Övriga avsättningar	2 037	1 000
	78 197	90 961

Under året har ytterligare 7,5 Mkr reserverats för en rättslig tvist från 1991 för att täcka potentiella krav avseende upplupen ränta samt övriga kostnader.

NOT 24 Skulder till kreditinstitut

	Koncernen	
	2002	2001
Beviljad kreditram	634 669	492 000
Outnyttjad del	–173 087	–155 819
Bankgarantier	–44 588	–61 706
Övriga lån och leasingåtaganden	–1 119	–690
	415 875	273 785
Skulderna förfaller till betalning enligt följande.		
2003	260 327	
2004–2007	155 548	
	415 875	

NOT 25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Semesterlöneskuld	65 519	41 942	1 939	2 571
Sociala avgifter	48 282	65 340	3 086	1 882
Övriga personalrelaterade kostnader	71 260	56 359	1 776	5 642
Mottaget ej fakturerat gods	7 457	21 310	–	–
Upplupna räntor	2 926	890	167	505
Övriga poster	55 735	44 130	2 991	2 390
	251 179	229 971	9 959	12 990

NOT 26 Ansvarsförbindelser

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Garantiförbindelser FPG	1 644	1 475	48 948	42 929
Bankgarantier	1 467	3 500	380	29 387
Moderbolagsgarantier	14 818	15 707	14 818	15 707
Övriga ansvarsförbindelser	6 579	976	–	–
	24 508	21 658	64 146	88 023

Garantiförbindelser FPG avser skuldförd pensionsskuld. Övriga garantier är normala verksamhetsrelaterade garantier, till exempel förskotts- och fullgörande-garantier. I not 24 redogörs för bankgarantier vilka ingår i beviljad kreditram hos kreditinstitut.

Stockholm den 12 mars 2003

Berthold Lindqvist
Ordförande

Bo Ingemarson

Anders Jagraeus

Sören Mellstig

Sven Ohlsson

Lars Spongberg

Inge Nodfors

Gunnar Ståhlberg

Lennart Evrell
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 12 mars 2003.

Björn Fernström
Auktoriserad revisor

Gunnar Widhagen
Auktoriserad revisor

Styrelse

Berthold Lindqvist

Född 1938
Ordförande sedan 1997.
Ledamot i Pharmacia Corp.,
Securitas AB, Trelleborg AB,
Cardo AB, JM AB, Novotek AB,
Probi AB m fl.
Aktieinnehav: 1 000

Lennart Evrell

Född 1954
Ledamot sedan 1997.
Verkställande direktör och Chief
Executive Officer i Munters.
Ledamot i Sapa AB.
Anställd sedan 1995.
Aktieinnehav: 29 043
varav genom bolag 15 000
Köptioner: 65 000

Bo Ingemarsson

Född 1950
Ledamot sedan 1997.
Ordförande i Intrum Justitia AB
och Ostnor AB. Vice ordförande
Uppsala Universitet. Ledamot i
IVA – Näringslivsrådet.
Aktieinnehav: 2 000

Anders Jagraeus

Född 1945
Ledamot sedan 1997.
Ordförande i Kontura
International Sverige KB.
Aktieinnehav: 1 100

Sören Mellstig

Född 1951
Ledamot sedan 1997.
VD i Gambro AB,
Ledamot i MacGREGOR
International AB och
X-Counter AB.
Aktieinnehav: 1 800
varav genom bolag 400

Sven Ohlsson

Född 1944
Ledamot sedan 1997.
Styrelseordförande i Audiodev AB
och Hardford AB.
Ledamot i Scancoin AB och
Schneiderföretagen AB.
Aktieinnehav: 2 000

Lars Spongberg

Född 1945
Ledamot sedan 1998.
Ledamot i Allgon AB, Skyways
Holding AB, Addtech AB, Provexa AB,
Biora AB, Intervalor AB, Aerocrine AB
och portföljbolag inom Nordic Capital.
Aktieinnehav: 400

Inge Nodfors

Född 1940
Ledamot sedan 1997.
Arbetslagarrepresentant
utsedd av SIF.
Aktieinnehav: 200

Gunnar Ståhlberg

Född 1951
Ledamot sedan 2002.
Arbetslagarrepresentant
utsedd av LO.

Ingela Hållkvist

Född 1970
Suppleant sedan 2001.
Arbetslagarrepresentant
utsedd av LO.

Thord Pettersson

Född 1947
Suppleant sedan 2002.
Arbetslagarrepresentant
utsedd av SIF.

Ledningsgrupp

Lennart Evrell

Född 1954

Verkställande direktör och
Chief Executive Officer.

Anställd sedan 1995.

Aktieinnehav: 29 043
varav genom bolag 15 000
Köptioner: 65 000

Bernt Ingman

Född 1954

Executive Vice President och
Chief Financial Officer.

Anställd sedan 1997.

Aktieinnehav: 9 552
Köptioner: 51 000

Mike McDonald

Född 1947

Senior Vice President och
Regional President Americas
och verkställande direktör i
Munters Corporation.

Anställd sedan 1995.

Aktieinnehav: 2 300
Köptioner: 40 000

Sören Sjöström

Född 1945

Vice President Human Resources
och Corporate Communication.
Anställd sedan 2000.

Aktieinnehav: 500
Köptioner: 20 000

Erik Williamsson

Född 1950

Senior Vice President och
Regional President Asia.
Anställd sedan 1984.

Aktieinnehav: 1 181
Köptioner: 32 000

Revisorer

Björn Fernström

Född 1950.

Anställd på Ernst & Young.

Bolagets revisor sedan 2002.

Gunnar Widhagen

Född 1938.

Anställd på Ernst & Young.

Bolagets revisor sedan 1997.

Magnus Röcklinger

Född 1962.

Anställd på Ernst & Young.

Bolagets revisorsuppleant sedan 1997.

Peter Frygner

Född 1966.

Anställd på Ernst & Young.

Bolagets revisorsuppleant sedan 2002.

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Munters AB (publ)

Organisationsnummer 556041-0606

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Munters AB för år 2002. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger därmed en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vi tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 12 mars 2003

Björn Fernström
Auktoriserad revisor

Gunnar Widhagen
Auktoriserad revisor

Mat är en av livets nödvändigheter. Munters tekniker används i hela produktionsförloppet av livsmedel, alltifrån odling och uppfödning, tillverkning och lagring till tillagning och servering. Munters evaporativa kylsystem skapar gynnsamt klimat för djuruppfödning och odling i växthus. Produktivitet och kvalitet ökar. Munters avfuktare kontrollerar fuktighetsnivån vid produktion av livsmedel. Konsistens och utseende hålls konstant, hygien förbättras. Vid lagring och exponering på butikshyllorna bevaras fräschheten och hållbarheten förlängs. Genom att kombinera avfuktning och kyla skapar Munters ett behagligt klimat i kök och serveringslokaler, både för personal och gäster. Smaklig måltid!

Finansiell information

Delårsrapport januari–mars, 25 april
Ordinarie bolagsstämma, 7 maj
Delårsrapport januari–juni, 18 augusti
Delårsrapport januari–september, 27 oktober
Bokslutskommuniké, februari 2004
Årsredovisning 2003, april 2004

Munters AB (publ)
Kung Hans väg 8, Rotebro
Box 430
191 24 Sollentuna
Tel 08-626 63 00
E-post info@munters.se
www.munters.com